

ZPRÁVA O STAVU PÉČE O HISTORICKÉ CENTRUM PRAHY (C 616)

- statek zapsaný na Seznam světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO

Zpracoval:

Zákonem č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, pověřený orgán,
tj. Magistrát hl. m. Prahy-Odbor památkové péče

Zpracovatel:

Tomáš Alušík

(Magistrát hl. m. Prahy-Odbor
památkové péče)

V Praze, únor 2014

.....
Jiří Skalický

ředitel Odboru památkové péče
Magistrátu hl. m. Prahy

.....
Jan Kněžínek

tajemník Rady světové památky
Magistrát hl. m. Prahy-Odbor památkové péče

Zpráva o stavu zachování Historického centra Prahy (C616) (Česká republika) byla vypracována na základě **Rozhodnutí č. 36 COM 7B.73** přijatého na 36. zasedání Výboru pro světové dědictví v Petrohradě.

Podklady pro tuto zprávu poskytly následující instituce:

Ministerstvo kultury České republiky

Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v hl. m. Praze

Magistrát hl. m. Prahy

Městská část Praha 2

Městská část Praha 3

Městská část Praha 4

Institut plánování a rozvoje hl. m. Prahy

Správa Pražského hradu

Národní kulturní památka Vyšehrad

Národní muzeum

Národní divadlo

Národní knihovna České republiky

Botanický ústav Akademie věd České republiky, v.v.i. – Správa Průhonického parku

OBSAH

1. Kapitola (Odpověď smluvního státu na Rozhodnutí Výboru pro světové dědictví 36 COM 7B.73, bod po bodu)	4
2. Kapitola (Další aktuální otázky památkové péče identifikované smluvním státem)	24
3. Kapitola (Významné rehabilitace, úpravy a/nebo nové stavby v mezích chráněné oblasti a jejího ochranného pásma a/nebo zvažované koridory za období 2012 - 2013 a s výhledem na rok 2014 dle § 172 Operačních směrnic)	37
Obrazová příloha Historické centrum Prahy (C 616-001)	64
Obrazová příloha Průhonický park (C 616-002)	96

1. KAPITOLA

**Odpověď smluvního státu na Rozhodnutí Výboru pro světové dědictví 36 COM 7B.73,
bod po bodu**

Decision: 36 COM 7B.73

The World Heritage Committee,

Výbor pro světové dědictví

1. Having examined Document WHC-12/36.COM/7B,

Po posouzení dokumentu WHC-12/36.COM/7B,

2. Recalling Decision 35 COM 7B.89, adopted at its 35th session (UNESCO, 2011),

S přihlédnutím k Rozhodnutí č. 35 COM 7B.89, přijatému na jeho 35. zasedání (UNESCO, 2011),

3. Welcomes the information that the building permissions for the Epoque Towers on the Pankrác Plain have been revoked and acknowledges the progress towards a land-use plan amendment extending the height restriction zone on the basis of a ban on buildings of excessive height and detailed regulations for the authorization of high buildings outside the prohibition zone;

Vítá informaci, že stavební povolení projektu Epoque Towers na Pankrácké pláni bylo anulováno, a uznává pokrok, k němuž došlo ve změně urbanistických pravidel rozšiřujících zónu omezení výškových staveb na základě zákazu staveb o nadměrné výšce a detailních předpisů pro povolování (udílení stavebních povolení) výškových staveb mimo zónu zákazu;

Rozhodnutím Výboru pro světové dědictví 36 COM 8B.59 byl definitivně vyřešen rozpor mezi určením vnější hranice ochranného pásma části C 616-001 z hlediska národního i mezinárodního práva.

Uvnitř této hranice je stávající limitace výškové zástavby nadále ošetřena platným územně plánovacím nástrojem – v souladu se zájmy státní památkové péče v Historickém centru Prahy (C 616-001) a jeho ochranném pásmu – kterým je platný Územní plán. V Monitorovací zprávě za rok 2011 (1. kapitola, bod 4, s. 4-5) bylo informováno o upřesnění metodiky posuzování výškových staveb na území města a o závěrečné fázi schvalovacího procesu rozšíření oblasti zákazu převyšovaných, výškových a rozměrných staveb.

Území se zákazem výškových staveb je v současné době stanoveno v optickém kontaktu s Historickým centrem Prahy (C 616-001) a slouží k ochraně výrazných kulturních hodnot struktury historické zástavby Prahy a dochovaného panoramatu jádra města. Stávající výšková

hladina může být v tomto území překročena pouze drobnými výškovými dominantami, jejichž přípustnost posoudí příslušný stavební úřad v rámci územního řízení. Drobná výšková dominanta je část stavby vystupující nad výškovou hladinu okolní zástavby i vlastního objektu, nepřesahující zpravidla výšku dalšího podlaží. Zdůrazňuje pozici objektu v urbanistické struktuře (např. nároží, zdůraznění vstupu, schodiště apod.). Uvnitř ochranného pásma Historického centra Prahy (C 616-001) je nutno každou výškovou stavbu posuzovat v územním řízení vždy jednotlivě zejména vůči vltavské kotlině a vlastnímu historickému jádru, v charakteristických panoramatických pohledech, určených příslušným stavebním úřadem a orgánem státní památkové péče (tj. Magistrátem hl. m. Prahy-Odborem památkové péče).

Vzhledem k tomu, že v roce 2012 byly zahájeny práce na pořizování zcela nového územního plánu hl. m. Prahy (nazvaného Metropolitní plán, o jehož přípravě bylo Centrum pro světové dědictví poprvé informováno v dopise z 28. března 2013 – více v následujícím bodě této kapitoly), budou výškové hladiny území samozřejmě definovány také v tomto plánu. Na rozdíl od stávajícího platného územního plánu – který výšku zástavby reguluje pouze v některých lokalitách – však budou v Metropolitním plánu stanoveny výškové hladiny pro celé území města. Pro vyjádření základní kompozice města budou definovány jeho hlavní kompoziční osy a jejich vztah k výškovému uspořádání celku. Zároveň budou vytvořeny podmínky pro ochranu panoramatu města, zejména s ohledem na Historické centrum Prahy (C 616-001) a ochranu dalších exponovaných pohledových horizontů, a to zejména návrhem způsobu využití území včetně území výškové regulace nové výstavby. Hlavní město Praha si je samozřejmě vědomo lokálních výškových dominant, které se uplatňují při dálkových pohledech na pražskou kotlinu, jako jsou např. věže kostelů nebo nárožní věže činžovních domů, a bude proto dbát, aby nedocházelo k plošnému zvedání výškové hladiny zejména v historickém centru, což by vedlo k mizení těchto dominant a ztrátě bohatosti a diferenciaci jeho střešní krajiny.

Oproti Zprávě z roku 2011 došlo k posunu ohledně plánované výstavby výškových budov na Pankrácké pláni (viz s. 15-16 uvedené zprávy). Hl. m. Praha si uvědomuje složitost a závažnost problematiky týkající se případné zástavby tohoto místa a v posledních letech preferuje koncepci dostavby místa jako celku, včetně úpravy stávajících, případně výstavby některých nových objektů, které – za použití nejmodernějších materiálů i forem, typických pro 21. století – ideově i architektonicky dotvoří původní výškové budovy ze 70. a 80. let 20. století (budovy původně označené jako „Motokov“ (nejvyšší, 104 m vysoký objekt), „Panorama“ a „Rozhlas“). Počítá se zde totiž se vznikem nového městského centra.

Ve sledovaném období došlo ke změně situace v případě kritizovaného projektu Epoque Pankrác (skládajícího se ze dvou částí: „Epoque Pankrác – bytový dům“ a „Epoque Pankrác - hotel“).

Oproti informacím, které byly uvedeny ve Zprávě z roku 2011 na s. 16, doplňujeme, že územní rozhodnutí části „bytový dům“ (vydané již v roce 2008) bylo na základě rozsudku Městského soudu v Praze z května 2011 vráceno k přezkoumání na Magistrát hl. m. Prahy – Odbor stavební a územního plánu. Tento odbor na konci listopadu 2013 vydal územní

rozhodnutí, v němž v několika bodech změnil předchozí verdikt stavebního odboru Městské části Praha 4 a v ostatních dané rozhodnutí potvrdil. Výškový bytový dům bude ve srovnatelné výšce s ostatními třemi výškovými budovami v tomto území ze 70. a 80. let 20. století.

Hl. m. Praha si je samozřejmě vědomo doporučení reaktivní mise Centra světového dědictví/ICOMOS z roku 2008 o maximální výšce plánovaných objektů na Pankrácké pláni na úrovni 60-70 m.

Územní rozhodnutí části „hotel“ bylo zrušeno Městským soudem v Praze rozsudkem z května 2011, který byl následně potvrzen Nejvyšším správním soudem zamítnutím kasační stížnosti (rozsudek z ledna 2012; výše uvedený rozsudek Městského soudu v Praze tedy nabyl právní moci v srpnu 2011). Opatřením Magistrátu hl. m. Prahy – Odboru stavebního a územního plánu z července 2012 byla věc vrácena k novému projednání územně příslušnému odboru výstavby, tedy Odboru výstavby Městské části Praha 4. Tento orgán do doby dokončení předkládané zprávy ještě ve věci nerozhodl.

Co se týče další případné výstavby v oblasti Pankrácké pláně, budou dotčené orgány Hl. m. Prahy při přezkoumávání vydaných povolení a při projednávání případných podobných projektů výškových budov uplatňovat a trvat na dodržování následujících zásad (definovaných v součinnosti s orgány státní památkové péče):

1. Lokalita zahrnující stávající výškové stavby je vymezena ulicemi Na Pankráci, Hvězdova, Pujmanové, Milevská a Na Strži, případné doplnění výškovými stavbami nepřekročí toto vymezení.
2. Maximální výška dalších eventuálních navrhovaných staveb bude respektovat maximální výškovou hladinu stanovenou reaktivní misí Centra pro světové dědictví/ICOMOS z roku 2008, tj. 60-70 m.
3. Zástavba z pohledově exponovaných míst v horizontu nesmí tvořit kompaktní hmotu, budou požadovány průhledy mezi jednotlivými objekty uplatňované především ze stanoviště „rampa Pražského hradu“.
4. Výška, prostorové řešení a forma navrhované zástavby budou ověřeny a znovu posouzeny zákresem do fotografií z vybraných stanovišť (obvyklých referenčních bodů orgánů státní památkové péče situovaných po celém městě, odkud je viditelná velká část (Historického centra) Prahy), např. „rampa Pražského hradu“, „jižní zahrady Pražského hradu včetně bastionu“, „Havlíckovy sady“, „nábřeží na Smíchově“, „Dívčí hrady“ a „Nové Dvory“.

4. Requests the State Party to notify the World Heritage Centre when the amendment to the land-use plan has been passed by the Prague City Assembly;

Žádá smluvní stát, aby Centrum pro světové dědictví informoval o schválení úpravy urbanistických pravidel Zastupitelstvem hl. m. Prahy;

S účinností od 1. ledna 2007 vstoupil v ČR účinnost nový zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon). Jde o právní normu, která oproti předchozí právní úpravě nastavuje pro úpravu územního plánování, územního rozhodování a stavebního řádu novou koncepci. Obce ČR jsou povinny schválit nové územní plány do konce roku 2015.

Praha jako správní celek obce i kraje o rozloze takřka 500 km² je specifickým územím s vysokou mírou urbanizace (s ostatními kraji nesrovnatelné), jíž odpovídá dvouvrstvý územní plán města jako celku a specificky vymezených částí města, doplněný třetí vrstvou s podrobnější regulací (regulační plány a registrované územní studie). Tyto plánovací vrstvy provádí následně v konkrétních podmínkách území řízení.

Pokud jde o část 001 statku, Zastupitelstvo hl. m. Prahy rozhodlo v červnu 2012 o zastavení pořizování původního Konceptu územního plánu z roku 2009 a následným usnesením (vydaným ve stejný den) o neprodleném zahájení pořizení nově koncipovaného Územního plánu hl. m. Prahy – tzv. Metropolitního plánu, založeného na níže uvedených principech.

Na území hl. m. Prahy proto bude vytvořen nový územní plán – tzv. Metropolitní plán (dále jen „MP“) – splňující požadavky zákona na územní plán obce, v měřítku odpovídajícím charakteru řešeného území. Pořizovatelem MP bude Magistrát hl. m. Prahy – Odbor stavební a územního plánu.

Pro vybraná a v MP specifikovaná území hl. m. Prahy budou zpracovány územní plány vymezené části města, tedy územní plány v podrobnějším měřítku umožňujícím plánovat transformační a rozvojová území v detailu jednotlivých specificky určených částí Prahy. Po schválení Zastupitelstvem hl. m. Prahy budou vydány a vstoupí v platnost formou Opatření obecné povahy (tento postup je dán příslušnou platnou legislativou). V současné době probíhá debata o výběru těchto území – nepochybně je při tomto výběru zohledňován jejich význam pro OUV statku.

Koncepčním pracovištěm pro zpracování, správu a aktualizaci MP i dílčích územních plánů je Kancelář metropolitního plánu v rámci Institutu plánování a rozvoje hl. m. Prahy (příspěvkové organizaci hl. m. Prahy připravující a zpracovávající strategické, urbanické a územně rozvojové dokumenty města). Tento Institut je zároveň určen jako zpracovatel-projektant MP a územních plánů vymezených částí města.

Upravený návrh zadání Metropolitního plánu byl schválen dne 19. září 2013. Mezi základní parametry a principy zadání, resp. celé koncepce územního plánování, členění a využití území a stanovení hlavních cílů rozvoje hl. m. Prahy patří:

1. Metropolitní plán bude chápán jako aktivní a iniciační nástroj utváření území zejména při rozvoji prostorového uspořádání města. Bude vytvářet zejména vhodný rámec pro rozhodování a bude pracovat s aktivní podporou města rozvíjejících a obohacujících investičních počínů, specificky takových, které posílí charakter města a doplní deficitní občanskou vybavenost.
2. Metropolitní plán jasně a jednoznačně definuje základní členění území a z hlediska požadavků na uspořádání a využití území rozdělí plochy do odlišných kategorií: území zastavěného, ploch zastavitelných, území nezastavěného a ploch nezastavitelných.
3. Metropolitní plán definuje jako základní jednotky plánu plochy – „lokality“, popsané především na základě převažujícího charakteru.
4. Metropolitní plán akcentuje rozvoj jako zlepšování dosavadního stavu, nikoliv jako expanzi a exploataci (dosud) nezastavěné krajiny, akcentuje rozvoj jako zintenzivnění, zkvalitnění a zesílení prožitku města.
5. Metropolitní plán bude v území nezastavěném důsledně chránit hodnoty volné krajiny, které jsou v Praze reprezentované zejména hodnotami estetickými, ekostabilizačními a rekreačními, a v území zastavěném bude požadovaný rozvoj spatřovat v posilování městských hodnot a kvality života ve městě, s respektem k jeho památkovému a urbanisticko-architektonickým hodnotám.

Dalším krokem v procesu pořizování plánu je zpracování návrhu. Ve fázi návrhu Metropolitního plánu se připravuje jeho textová a grafická část. V současné době se zpřesňuje vymezení lokalit z vyhodnocených materiálů od jednotlivých městských částí na území hl. m. Prahy. V březnu 2014 bude zveřejněna mapa těchto lokalit, principy Metropolitního plánu a dílčí výkresy (vrstva krajiny a struktury veřejných prostranství) a následně začne vznikat textová část Metropolitního plánu. V létě 2014 budou představeny krycí listy a systémy elektronického zpracování Metropolitního plánu. Touto dobou je předpokládána i finalizace výkresů infrastruktury.

Vzhledem k současnému procesu vyhodnocení a aktualizace většiny výchozích strategických a koncepčních dokumentů, zejména Politiky územního rozvoje ČR 2008, Zásad územního rozvoje hl. m. Prahy, Územně analytických podkladů hl. m. Prahy (aktualizované znění posledních dvou zmiňovaných dokumentů by mělo být schváleno v průběhu jara 2014), Strategie rozvoje hl. m. Prahy i připravovaných nových pražských stavebních předpisů, bude Metropolitní plán s aktualizací těchto dokumentů obsahově i formálně koordinován a v době zahájení projednávání návrhu Metropolitního plánu bude zpracován v souladu s jejich zněním. Veškeré přípravné práce jsou samozřejmě synchronizovány také s přípravou Management plánu části 001 statku Historické centrum Prahy.

Návrh Metropolitního plánu bude před schválením zaslán Centru pro světové dědictví k eventuálním doporučením, resp. k vyžádání experta doporučeného Centrem.

Pokud jde o územní plán obce **Průhonice** (ve které se nachází část statku C 616-002), není tento zahrnut v Metropolitním plánu, protože obec Průhonice je jinou samosprávnou jednotkou ležící na území jiného (Středočeského) kraje a podle platného výše citovaného stavebního zákona její územní plán schvaluje zastupitelstvo obce Průhonice.

Obec Průhonice má platný územní plán, vydaný zastupitelstvem obce v říjnu 2010. Změna č. 1 územního plánu byla vydána v listopadu 2012. V říjnu 2013 bylo vydáno zadání změny č. 2, která má mimo jiné řešit vyřazení historické silnice (nižší dopravní třídy) procházející parkem a dělicí Průhonický park (C 616-002) na dvě části ze silniční sítě a začlenění jejího pozemku do plochy parku s cílem mj. sjednotit tuto část statku v jeden celek z hlediska návštěvnického provozu.

Územní plán obce Průhonice nepřipouští výstavbu objektů, které by ohrožily dálkové pohledy z a na Průhonický park. Tato skutečnost je navíc podporována tím, že Průhonický park má dobře definované ochranné pásmo.

5. Also requests the State Party to provide the finalized Management Plan to the World Heritage Centre by 1 February 2013;

Dále žádá smluvní stát, aby do 1. února 2013 předal Centru pro světové dědictví hotový Management plán;

Hl. m. Praha informovalo dopisem ze dne 28. března 2013 Centrum pro světové dědictví o aktuálním stavu příprav nového Management plánu Historického centra Prahy. V tomto dopise, k němuž byla přiložena pracovní verze osnovy Management plánu, byly vysvětleny důvody nedodání tohoto dokumentu do Centra v požadovaném termínu (především reorganizace Magistrátu hl. m. Prahy, začátek pořizování zcela nového územního plánu města – viz předchozí bod – a nová koncepce přístupu ke zpracování Management plánu na základě připomínek ke konceptu Management plánu z roku 2009).

Usnesením Rady hl. m. Prahy byla v březnu 2013 Radou hl. m. Prahy zřízena pracovní skupina „Redakční rada Management Planu památky Světového dědictví“, jejíž členové – odborníci v oblasti archeologie, architektury a územního plánování, historie, dějin umění a cestovního ruchu – byli jmenováni ředitelem Magistrátu hl. m. Prahy (viz také 2. kapitola). Činnost redakční rady, která zasedá nejčastěji jedenkrát za měsíc, spočívá v koordinaci autorského týmu, který zpracovává Management Plan Historického centra Prahy, v předkládání připomínek autorskému týmu, v kritice a editaci textových, mapových i obrazových výstupů z práce autorského týmu a v projednávání a hodnocení vytvářeného Management Planu a jeho koordinace s Metropolitním plánem (viz výše). Termín předpokládaného dokončení Management plánu je konec roku 2014. Koncept Management plánu bude zaslán Centru pro světové dědictví k eventuálním doporučením v průběhu podzimu 2014.

V létě 2013 byla po důkladných úvahách a diskusích Redakční radou odsouhlasena nová předběžná osnova Management Planu (lišící se již od verze, která byla postoupena ke komentářům Centru pro světové dědictví v březnu 2013), vycházející především z německé metodiky pro management plány statků Světového dědictví¹ a z národní metodiky pro zpracování těchto plánů.² Její podoba k datu předložení této zprávy, která ovšem ještě může doznat určitých změn, je následující:

1) Základní - obsah zadání a cíle ochrany komplexu kulturního dědictví

2) Atributy

2.1) Prohlášení o významu kulturního dědictví lokality a zdůvodnění jeho vynikající univerzální hodnoty (integrita, autenticita, fenomén místa, forma, obsah, děje, kulturní statky, kvalita života)

2.1.1) hmotné faktory, stabilita a proměna

2.1.2) nehmotné faktory, stabilita a proměna

2.1.3) děje, stabilita a proměna

2.1.4) kvalita života

2.2) Prohlášení o pravosti (rozuměj autenticitě) a/nebo integritě komplexu kulturního dědictví. Kontinuita, integrita, autenticita.

3) Předmět ochrany, cíl ochrany a nástroje ochrany

3.1) Předmět ochrany

3.2) Cíl ochrany

3.3) Nástroje ochrany, rozvoje a udržitelnosti

3.3.1) Úmluva o světovém dědictví

3.3.2) Další mezinárodní úmluvy a charty

3.3.3) Vnitrostátní právní předpisy a plánovací systém

3.3.4) Zákony a smlouvy

4) Chráněná oblast

4.1) Vymezení hranice dle Seznamu světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO

4.2) Buffer zone - Ochranné pásmo

4.3) obraz města - pohledy, silueta a panorama

4.4) Obsah a etická funkce architektury

---

¹ B. Ringbeck, Management Plans for World Heritage Sites: A practical guide. German Commission for UNESCO, Bonn 2008.

² Doporučenou strukturu Management Planu statků Světového dědictví vydalo Ministerstvo kultury ČR v březnu 2011: <http://www.mkcr.cz/cz/kulturni-dedictvi/pamatkovy-fond/odbor-pamatkove-pece/doporucena-struktura-managementu-planu--planu-nakladani-se-statky-zapsanymi-na-seznam-svetoveho-dedictvi-88270/>

4.5) Děje

5) Systém řízení

5.1) Řídící struktury

5.1.1) Orgány, řízení

5.1.2) Vlastnická a jiná struktura a odpovědné orgány

5.1.3) Informační a datová struktura

5.2) Základní zásady pro plánování a aktivity

5.2.1) Cíle a strategie

5.2.2) Územní plán a katalog opatření

5.2.2.1) Funkční a prostorová struktura

5.2.2.2) Veřejný prostor

5.2.3) Kultura, institucionální a neinstitucionální sféry a vlivy

5.2.4) Architektura, kvalita, státní a mezinárodní soutěže

5.2.5) Věda a výzkum

5.2.6) Ekonomie a hospodářský rozvoj

5.2.7) Granty

5.3) Hrozby a preventivní ochrana

5.3.1) Vývoj - pozitivní a negativní vlivy vč. investičních tlaků, společenské změny

5.3.2) Klimatické změny

5.3.3) Přírodní katastrofy

5.3.4) Cestovní ruch

5.3.4.1) Negativní vlivy, vyprázdněnost a ztráta integrity místa

5.3.5) Demografický vývoj

5.3.6) Bezpečnost

5.3.7) Diverzita, rozmanitost

5.3.8) Doprava

5.3.9) Kriminalita

5.3.10) Krizový management

5.4) Sledování a kontrola kvality

5.4.1) Pravidelné podávání zpráv

5.4.2) Reaktivní monitoring

5.4.3) Preventivní monitoring

5.4.4) Procedura a kontrola kompatibility s nároky na statut statku jako součásti Světového dědictví

5.4.5) Poradní sbory a komise

5.4.6) Řízení konfliktů

5.5) Mediace

5.5.1) Vzdělávání a informace

5.5.2) Cestovní ruch, motivace, kvalita kulturního obsahu

5.5.3) Akce a události

5.5.4) Síť a mezinárodní kooperace

5.5.5) Použití emblému Světového dědictví UNESCO

6) Udržitelné užívání a rozvoj

7) Zdroje

7.1) Personální zdroje

7.2) Finanční zajištění cílů

Tato osnova je, jak je výše uvedeno, stanovena jako předběžná a bude měněna i v souvislosti s tím, jak se při práci na Management Planu budou případně ukazovat další problémy, které by v Management Plan měly být podchyceny. Finální osnova bude samozřejmě respektovat i názor ICOMOS, jak je zachycen v dopise ředitele Centra pro světové dědictví z ledna 2014. V každém případě se počítá s tím, že Management Plan bude budován jako otevřený dokument, který může být periodicky revidován.

Jako důležitý ideový podklad při tvorbě Management Planu uspořádalo hl. m. Praha zatím dva workshopy (v únoru a říjnu 2013), věnované tematice managementu statků Světového dědictví v ČR. Další podobné akce se připravují (více v 2. kapitole). Cílem série takových workshopů je mimo jiné participativní tvorba Management Planu a široké povědomí o jeho tvorbě a smyslu.

Pokud jde o část 002 statku, zpracování Management Planu Průhonického parku bylo realizováno za finanční pomoci Ministerstva kultury ČR ve třech etapách v letech 2011-13. Hotový Management Plan byl předán Ministerstvu kultury ČR k informaci a případným připomínkám.

6. **Encourages the State Party to continue informing the World Heritage Centre, in accordance with Paragraph 172 of the *Operational Guidelines*, about any envisaged developments, major restorations or rehabilitations;**

Vyzývá smluvní stát, aby v souladu s paragrafem 172 Prováděcích pravidel (Operational guidelines) nadále informoval Centrum pro světové dědictví o jakémkoli zamýšleném projektu územního rozvoje, významné rekonstrukce či rehabilitace;

V souladu s tímto bodem jsou veškeré relevantní informace uvedeny v 3. kapitole této zprávy a v předchozích bodech č. 4 a 5.

7. **Further requests the State Party to submit to the World Heritage Centre, by 1 February 2014, an updated report on the state of conservation of the property, including the progress towards a design for downgrading the North-South Trunk Road and the rehabilitation plans for Vyšehrad and Žižkov Stations.**

Dále žádá smluvní stát, aby do 1. února 2014 poskytl Centru pro světové dědictví aktualizovanou zprávu o stavu péče o statek, která bude také uvádět pokrok dosažený v zúžení rozsahu severojižní magistrály a plánů obnovy nádraží Vyšehrad a Žižkov.

V souladu s tímto bodem je předkládána tato Zpráva o stavu péče o Historické centrum Prahy. K dílčím tématům tohoto bodu uvádíme následující:

Problematika Severojižní magistrály v Historickém centru Prahy (C 616-001)

V souvislosti s dokončováním tunelu Blanka se, zcela v souladu s Doporučeními reaktivní monitorovací mise Centra pro světové dědictví/ICOMOS z ledna 2010, dopracovává koncepce transformace Severojižní magistrály. Hlavní město Praha považuje stávající trasu Severojižní magistrály za řešení poplatné době svého vzniku (tj. koncepce roštového systému komunikací z 60. let 20. století) a z dnešního pohledu za překonané a jako prioritu shledává převedení maximálního objemu dopravy na budovaný vnitřní městský okruh.

Nicméně studie, dopravní analýzy a modely vypracované v posledních několika letech jasně ukázaly, že Severojižní magistrála slouží především k zajištění dopravní obsluhy centra města, včetně Historického centra Prahy (C 616-001), a její výrazné omezení bez vybudovaného vnitřního okruhu a dopravně organizačních opatření by mohlo vést ke zvýšení zatížení jiných, z pohledu zachování OUV, a tudíž zájmů státní památkové péče velmi cenných ulic, zejména severojižních spojnic, jako jsou nábrežní komunikace s výhledem na panorama Pražského hradu, protínající Historické centrum Prahy (C 616-001), nebo mostů přes řeku Vltavu, spojujících obě části centra oddělené řekou. Došlo by tím nejen k znehodnocení klíčových pohledů na panorama Pražského hradu, ale především k dopravnímu přetížení historické zástavby i v přilehlých čtvrtích části 001 statku. Zejména dopravní

zatížení Malé Strany (čtvrť pod Pražským hradem) a Nového Města (čtvrť založené ve 14. století) je již dnes na samé hranici únosnosti nejen z hlediska dopravního a stavu ovzduší, ale i z hlediska stavebně technického.

Předpokládané úpravy Severojižní magistrály (realizované etapově v závislosti na zprovoznění částí městského okruhu a zavádění regulativních opatření vůči automobilové dopravě) povedou k její přeměně z pouhého dopravního koridoru na dopravně sice významný, ale městotvorný prvek v podobě městského bulváru, jaký zde byl až do 70. let 20. století (úseky Severojižní magistrály v kontaktu s historickým centrem Prahy se stavěly v letech 1973-1978), tedy v prvek, který nebude významnou bariérou v území; tím se vyhoví i doporučení mise Centra pro světové dědictví/ICOMOS z roku 2010.

V letech 2012-13 byly prověřovány a projednávány varianty dopravního řešení zklidnění Severojižní magistrály především v prostoru mezi Hlavním nádražím a Nuselským mostem (na území Městských částí Praha 1 a Praha 2). Mezi uvažované varianty patřila tunelová úprava tohoto úseku, jejímž smyslem mělo být odvedení významné kapacity dopravy z povrchu a dopravní odlehčení magistrály.

Realizace tunelové varianty zklidnění Severojižní magistrály byla opuštěna, protože v první polovině roku 2012 byla zpracována studie EIA, která prokázala, že zklidnění magistrály v (Historickém) centru Prahy je možné dosáhnout i bez jejího zahloubení do tunelu. Navíc by tunelové řešení naopak výrazně zvýšilo tranzitní funkci magistrály a zvýšilo její dopravní kapacitu, což by samozřejmě byl vysoce nežádoucí stav nejen z pohledu zájmů státní památkové péče o OUV statku. Odborníci proto doporučují řešit zklidnění magistrály pomocí povrchových úprav s tím, že by bylo potřeba co nejvíce omezit vjezd pro tranzitní dopravu. Důležitou podmínkou pro zklidnění magistrály je samozřejmě také dokončení tunelového komplexu Blanka, který je součástí městského okruhu a jehož otevření je naplánováno na rok 2014.³ **Zastupitelstvo hl. m. Prahy v červnu 2013 rozhodlo o zastavení projednávání změn platného územního plánu, které by realizaci popisované tunelové varianty (a jakýchkoli stavebních prací) musely předcházet.**

Zklidnění Severojižní magistrály a její potřebné zklidňování v Historickém centru Prahy tedy nebude nadále rozpracováno pro vedení tunely, ale bude řešeno systémem povrchových úprav (viz také níže – reakce české strany na doporučení reaktivní monitorovací mise Centra pro světové dědictví/ICOMOS z roku 2010 č. 3.3). Koncepce nového řešení magistrály v okolí Národního muzea (zejména případné obnovení propojení Václavského náměstí a Vinohradské třídy) bude projednána a připravena v rámci plánované revitalizace Václavského náměstí (viz 3. kapitola, bod 11), přípravy tzv. Muzejní oázy⁴ (viz níže – reakce české strany na doporučení reaktivní monitorovací mise Centra pro světové dědictví/ICOMOS z roku 2010

---

³ Tunelový komplex Blanka je v podstatě stavebně ukončen. V současnosti probíhají úpravy parteru a připravuje se jeho zprovoznění, ke kterému dojde – po vyřešení některých právních otázek, netýkajících se stavby jako takové – ke konci roku 2014.

⁴ Jde o vytvoření přímého městského chodníku mezi horní částí Václavského náměstí a Vinohradskou ulicí přes obě ramena magistrály. Upozorňujeme, že tzv. Muzejní oáza je součástí projektu Muzejní míle, o níž je řeč dále, a sice její koncový jižní bod.

č. 3.3) a – podobně jako jiná závažná témata – koordinována s přípravou Management plánu Historického centra Prahy.

Ke zklidnění Severojižní magistrály by mohlo přispět i znovuzavedení tramvajové tratě v horní části Václavského náměstí formou propojení stávajících tratí Vinohradská-Škrétova (za budovou Národního muzea) a Jindřišská-Vodičkova (ve spodní části Václavského náměstí; viz také 3. kapitola, bod 11). Tato trať by totiž magistrálu křížila. V listopadu 2013 Rada hl. m. Prahy schválila pořízení změny územního plánu, která by realizaci záměru umožnila, a doporučila její schválení Zastupitelstvu hl. m. Prahy. V rámci tohoto řízení budou zadány studie proveditelnosti a případně vybrány i nejvhodnější řešení a přesná trasa trati.

Nádraží Vyšehrad – budova čp. 86, Svobodova 2, Vyšehrad, Praha 2

Ve věci potřebné celkové opravy této památky byly za poslední dva roky učiněny následující kroky, spočívající především ve vytvoření návrhu její nové finální podoby – přístavba dvou objektů „A“ a „B“ k historické budově nádraží (viz obr. 3). Zároveň bylo významně pokročeno v získávání všech povolení nezbytných pro zahájení stavby.

Co se týče historické budovy nádraží Vyšehrad, byly vlastníkem objektu v květnu 2013 na základě platného stavebního povolení zahájeny opravné práce spočívající především v opravě krovů a dřevěných stropů, ale zahrnující mj. i výměnu střešní krytiny, opravu komínů a střešních štítů, výměnu klempířských prvků atd. Historická budova je však v nedobrému stavu. Magistrát hl. m. Prahy-Odbor památkové péče (dále jen „MHMP OPP“) proto s vlastníkem neprodleně zahájil správní řízení. V říjnu a prosinci 2013 proběhla na místě kontrolní obhlídka za účasti zástupců vlastníka i dotčených státních orgánů. V současné době probíhá správní řízení o uložení opatření – provedení nezbytně nutných zajišťovacích prací na objektu. V případě potřeby MHMP OPP uváží uvalení dalších sankcí na vlastníka, v souladu s relevantním doporučením Rady světové památky.

V únoru 2012 požádal vlastník objektu MHMP OPP o vydání závazného stanoviska k doplněné projektové dokumentaci pro územní řízení, přičemž požadoval doplnění původního závazného stanoviska MHMP OPP z roku 2009 (vydaného k původní projektové dokumentaci z roku 2008). Návrh se týkal umístění novostaveb objektů „A“ a „B“ vedle historické budovy nádraží Vyšehrad. **Oproti odmítnutému návrhu z roku 2008 byly nyní zredukovány užité plochy a objem obou přístaveb.**

Souhlasné závazné stanovisko MHMP OPP, které návrh připouští s uplatněním určitých podmínek, bylo vydáno v květnu 2012. Následně bylo v září 2012 vydáno odborem výstavby Městské části Praha 2 územní rozhodnutí. Proti oběma uvedeným správním rozhodnutím však bylo na podzim 2012 podáno občanským sdružením odvolání, které ale bylo příslušnými nadřízenými orgány – Ministerstvem kultury ČR, resp. Magistrátem hl. m. Prahy – Odborem stavebním a územního plánu – v červnu, resp. v září 2013 zamítnuto a napadená rozhodnutí byla potvrzena.

V říjnu 2013 požádal vlastník objektu MHMP-OPP o vydání závazného stanoviska k projektové dokumentaci pro stavební řízení. Souhlasné závazné stanovisko MHMP OPP bude vydáno během několika příštích měsíců.

Nákladové nádraží Žižkov

Také problematika týkající se areálu bývalého Nákladového nádraží Žižkov byla ve sledovaném období velice široká. **Během posledních dvou let však byla hlavní budova bývalého nádraží definitivně Ministerstvem kultury ČR prohlášena nemovitou kulturní památkou**, a tím byly ukončeny spory ohledně jejího dalšího osudu (statut kulturní památky podle platné legislativy znamená, že nemůže být odstraněna a vlastník o ni musí řádně pečovat).

Proti (již třetímu prvoinstančnímu) rozhodnutí ministerstva z listopadu 2012 byl opětovně podán účastníkem řízení rozklad. Rozhodnutím z března 2013 však (tehdejší) ministryně kultury Alena Hanáková potvrdila rozkladem napadené rozhodnutí.

Co se týče zamýšlených stavebních projektů v areálu bývalého nádraží, jejich konkrétní podobu samozřejmě výrazně ovlivnilo prohlášení hlavní budovy za nemovitou kulturní památku. Pro úplnost je rovněž třeba uvést, že lokalita je z hlediska územního i z hlediska projednávání dotčenými orgány státní správy rozdělena na „Severní část“ (severozápadní kvadrant) a „Jižní část“, přičemž hranice mezi těmito částmi je daná severní fasádou stávajícího objektu Nákladového nádraží Žižkov, který byl prohlášen za kulturní památku. Pro stavební záměr v „Severní části“ byla již Radou hl. m. Prahy v květnu 2010 vydána výjimka z dosud platné stavební uzávěry. V „Jižní části“ se naopak nesmí kromě udržovacích prací realizovat nic, stavební uzávěra zde stále bez výjimky platí.

Odbor výstavby Městské části Praha 3 vydal v září 2012 územní rozhodnutí na záměr s názvem „Revitalizace nádraží Žižkov – sever, Praha 3“. Předmětem navrhovaného záměru je soubor staveb obsahující dva stavebně a provozně propojené stavební celky a technickou a dopravní infrastrukturu. Součástí stavebního celku je hotel, obchodní centrum včetně volnočasových aktivit, čtyři administrativní budovy a bytový dům. Účastníci řízení, kteří s vydáním územního rozhodnutí nesouhlasili, se odvolali k nadřízenému správnímu orgánu, jímž je Magistrát hl. m. Prahy-Odbor stavební a územního plánu. **Nadřízený orgán v listopadu 2013 vydal rozhodnutí, v němž odvolání zamítl a potvrdil tak rozhodnutí prvoinstančního orgánu.**

Doplňující informace k reflexi české strany na další konkrétní doporučení reaktivní monitorovací mise Centra pro světové dědictví/ICMOS z ledna 2010, které nejsou jmenovitě uvedeny v Rozhodnutí č. 36 COM 7B.73 (s ohledem na dopis č.j. CLT/WHC/6895/CZ/AS/KR ze dne 30. září 2013)

Ad doporučení 3.1): “The north-west link road is not built before the completion of the Prague Ring.”

„Aby se severozápadní radiála nestavěla dříve, než bude hotov pražský okruh.“

Informace uvedené ve zprávě z roku 2011 zůstávají v platnosti. Výstavba Břevnovské radiály dosud nezačala.

Ad doporučení 3.2): “The ‘Eastern Highway’ is physically downgraded as soon as the Blanca Tunnel section of the City Ring provides an alternative route; otherwise the overall volume of traffic will simply increase, leading to the perpetuation of the present severance of the World Heritage property from its context, and the poor street environment and setting of key buildings within it.”

„Aby se magistrála fyzicky zredukovala, jakmile tunel Blanka jako součást městského okruhu vytvoří alternativní trasu; v opačném případě se celkový objem provozu prostě jen zvýší, prodlouží se trvání nynějšího odříznutí statku Světového dědictví od navazujících částí města a bude pokračovat neutěšený stav prostředí ulic a významných budov, které se zde nacházejí.“

Tato problematika je zodpovězena výše v bodě 7 (v části týkající se Severojižní magistrály).

Ad doporučení 3.3): “The ‘urban motorway’ infrastructure of the Eastern Highway is removed from the eastern edge of the World Heritage property, with a return so far as practicable to city streets ‘at grade’.”

„Aby z východního okraje statku Světového dědictví byla odstraněna městská dálniční infrastruktura magistrály a aby se ulice v co nejvyšší prakticky možné míře navrátily na stejnou úroveň.“

Tento požadavek bude prověřován v rámci řešení celkové koncepce zklidnění Severojižní magistrály zklidnění Severojižní magistrály z pohledu urbanisticko-architektonického a nelze ho akceptovat bez ověření v rámci hledání celkové koncepce humanizace Severojižní magistrály a jejich urbanisticko-prostorových souvislostí. Je však třeba zdůraznit, že řešení tohoto úseku je velmi úzce svázáno s řešením pražského železničního uzlu, což je dlouhodobý a nesnadný úkol.

K informacím uvedeným ve Zprávě z roku 2011 na s. 10-11 doplňujeme, že hl. m. Praha v současné době připravuje celkovou koncepci zklidnění Severojižní magistrály v souvislosti s chystaným otevřením tunelového komplexu Blanka, ke kterému by mělo dojít na podzim 2014. V souvislosti s uvedením tunelu Blanka do provozu by totiž vhodné zavést některé úpravy na stávající komunikační síti a v organizaci dopravy. V listopadu 2013 Rada hl. m. Prahy rozhodla o prověření a v kladném případě o realizaci několika povrchových dopravních opatření, z nichž některá se přímo dotýkají Severojižní magistrály a Historického centra Prahy (C 616-001). Jde především o zřízení nových světelných signalizačních zařízení na části magistrály procházející územím Městské části Praha 2 (po (jiho)východním okraji části statku 001), zklidnění náměstí I. P. Pavlova a jeho bezprostředního okolí (jde o významný komunikační uzel veřejné i soukromé dopravy) a úpravy dopravně-urbanistického řešení Žitné ulice v koordinaci s úpravami Karlova náměstí (největšího historického pražského náměstí). Specifickým záměrem v rámci těchto opatření a úprav je vytvoření tzv. Muzejní oázy – vytvoření komfortního přímého bezbariérového širokého městského chodníku mezi horní částí Václavského náměstí a Vinohradskou ulicí, včetně signalizovaných přechodů pro chodce přes obě ramena magistrály a přímého pěšího propojení mezi sochou sv. Václava a fontánou před historickou budovou Národního Muzea, které jsou sice vizuálně integrální součástí Václavského náměstí a tvoří logický celek, ve skutečnosti jsou ale vzájemně odděleny jednou z větví magistrály. Toto pěší propojení významně ovlivní provoz magistrály a odpovídá myšlence její transformace na městský bulvár.

Ad doporučení 3.4): “There is a review of policy with regard to on-site parking provision for developments, and of public car parking, within the World Heritage property, to minimise both the growth of demand for vehicles to access the area, and adverse impacts on the integrity of the fabric of the historic city.”

„Aby na území statku Světového dědictví byla provedena revize politiky zabezpečení místního parkování pro novou výstavbu a zajištění veřejného parkování, jejíž cílem by mělo být minimalizovat růst nároků na přístup vozidel na toto území a odvrátit negativní dopady na celistvost struktury historického města.“

K informacím uvedeným ve Zprávě z roku 2011 na s. 11-12 doplňujeme, že v současnosti expertní skupina zřízená náměstkem primátora provádí revizi zón placeného parkování v centrální oblasti města.

Institut plánování a rozvoje hl. m. Prahy připravuje vydání nových obecných požadavků na výstavbu v hl. m. Praze (tzv. Pražské stavební předpisy), jejichž návrh v současné době prochází připomínkovým řízením dotčených orgánů (včetně Odboru památkové péče Magistrátu hl. m. Prahy). V rámci těchto předpisů bude také řešena výstavba soukromých parkovacích stání. V rámci Historického centra Prahy (C 616-001) je navržena minimalizace požadavků na jejich výstavbu.

Magistrát hl. m. Prahy-Odbor památkové péče v současné době provádí revizi počtu parkovacích stání – povrchových i podzemních – na území Historického centra Prahy (C 616-

001) s cílem připravit novou metodiku jejich povolování, zejména těch podzemních. V nejbližší době Odbor památkové péče hodlá zadat Institutu plánování a rozvoje hl. m. Prahy vypracování studie nejvhodnějšího řešení problematiky parkování v Historickém centru Prahy (C 616-001) s ohledem na zájmy státní památkové péče.

Ad doporučení 5.1): “Development proposals for Masaryk Station should consider its historic role and seek to retain links, physically and conceptually, with the railway network, via the railway museum.”

„...rozvojové návrhy pro Masarykovo nádraží by měly zohlednit historickou roli tohoto nádraží a měly by prostřednictvím železničního muzea hledat fyzické i koncepční vazby na železniční síť.“

K informacím uvedeným ve Zprávě z roku 2011 na s. 12 doplňujeme, že Institut plánování a rozvoje hl. m. Prahy v současné době zpracovává projektovou dokumentaci ve stupni pro územní řízení na modernizaci Masarykova nádraží. Projekt zahrnuje mimo jiné nové řešení kolejí včetně přidání dvou nástupišť. V roce 2013 byla schválena změna územního plánu, která tuto modernizaci umožňuje.

Co se týče plánované expozice Železničního muzea v prostorách původních dílen a výtopy Masarykova nádraží, Národní technické muzeum (jehož je Železniční muzeum součástí) připravuje v současné době vypsání architektonické soutěže a následně soutěže na přípravu projektu řešení muzejního objektu a expozice.

Ad doporučení 5.2): “The historic concourse of Central Station must be reconnected with the city through the downgrading of the ‘Eastern Highway’.”

„... historická hala Hlavního nádraží musí být znovu spojena s městem, a to prostřednictvím redukce magistrály.“

Informace uvedené ve Zprávě z roku 2011 na s. 12 zůstávají v platnosti. Zde doplňujeme, že v současnosti probíhá obnova historické budovy Hlavního nádraží – viz 3. kapitola, bod 9.

Ad doporučení 5.3): “Development of and around Žižkov Station must preserve, and perhaps enhance, the skyline of Prague; The mission specifically requested that the World Heritage Centre be kept informed about emerging development proposals.”

„... výstavba na Žižkovském nádraží a v jeho okolí musí zachovat a snad i vylepšit panorama Prahy. Mise konkrétně žádá, aby Centrum pro světové dědictví bylo průběžně informováno o vznikajících návrzích zástavby.“

Tato problematika je zodpovězena výše v bodě 7 (v části týkající se Nákladového nádraží Žižkov).

Ad doporučení 7): “While the proposals for Wenceslas Square are potentially beneficial, two aspects need to be considered in the wider contexts identified in Recommendation 3 above, namely parking provision within the historic centre; and the means to facilitate reconnecting the Square with the National Museum and German Theatre, and reintroducing trams, by downgrading the ‘Eastern Highway’.”

„Návrhy pro Václavské náměstí jsou sice potenciálně přínosné, ale dva aspekty je třeba dále promyslet v širším kontextu zmíněném v doporučení 3: jednak zajištění parkování v historickém centru, jednak nalezení prostředků umožňujících propojení Václavského náměstí s Národním muzeem a Státní operou Praha a znovuzavedení tramvají při redukci magistrály.“

Tato problematika je zodpovězena nahoře v 1. kapitole (bod 7), odstavci 3.3 a níže ve 3. kapitole, bod 11; problematika parkování je částečně pojednána také výše v odstavcích týkajících se doporučení 3.4.

Ad doporučení 8): “The mission considered the concept of the “Museum Mile” beneficial, encouraging visitors to explore the edges of the historic centre and lesserknown museums (common ticketing is already available). The mission noted, however, that in practical terms its success depends fundamentally on physically downgrading the ‘Eastern Highway’ (see Recommendation 3).“

„Koncepti ‚Muzejní míle‘ považuje mise za přínosnou a konstatuje, že tato koncepce návštěvníky inspiruje ke zkoumání okrajových částí historického centra a méně známých muzeí (přičemž už funguje i společný vstupenkový systém). Mise ale připomíná, že praktický úspěch koncepce závisí v zásadě na redukci magistrály (viz doporučení 3).“

K informacím uvedeným ve Zprávě z roku 2011 na s. 13 doplňujeme, že realizace projektu Muzejní míle pokročila dále. Budova bývalého Federálního shromáždění na začátku Vinohradské ulice (Vinohradská 1, Praha 1; v těsné blízkosti historické budovy Národního muzea) byla totiž předána do správy Národního muzea, které ji upravilo a využívá jako tzv. Novou budovu k expozičním, odborným i administrativním účelům. Takto vznikl věcný základ pro tzv. Muzejní oázu, která je jižním bodem tzv. Muzejní míle. V současnosti – po dobu rekonstrukce historické budovy – se zde nachází hlavní expozice muzea. Muzejní funkce objektu ale zůstane zachována i po dokončení rekonstrukce historické budovy. Projekt Muzejní míle je dále naplňován také rehabilitací jejího druhého koncového bodu – Muzea hl. m. Prahy. V roce 2013 byla ukončena obnova fasád jeho hlavní (historické) budovy na Florenci (Na Poříčí 52/1554, Praha 8).

Redukce Severojižní magistrály by samozřejmě výrazně napomohla úspěchu projektu a pohodě návštěvníků, ale není nutné tyto dva různé projekty stavebně podmiňovat, protože by tím realizace Muzejní míle byla zbytečně odkládána.

Ad doporučení 9): “The mission welcomed the preparation of the Management Plan as requested and available in Draft version 2009/2. The mission encouraged the authorities to take into account the comments provided by ICOMOS in May 2009 and the recommendations of this mission in its completion. It should be finalized as a matter of urgency, shared with all stakeholders and made available to them in hard copy, CD-ROM and web-pages.”

„Mise vítá zpracování Management plánu tak, jak byl požadován, a to v navrhované verzi 2009/2. Mise vyzvala příslušné úřady, aby při dopracování plánu přihlédly k připomínkám, které poskytl ICOMOS v květnu 2009 a k doporučení této mise ve věci koncepce výškové regulace nové výstavby v historickém centru Prahy a jeho ochranném pásmu. Jeho dopracování by se mělo považovat za naléhavé, plán by měly mít k dispozici všechny zainteresované subjekty, a to v tištěné formě, na nosiči CD-ROM a na webových stránkách.“

Stav příprav Management Planu je uveden výše v bodě 5.

Ad doporučení 10): “Concerning the overall conservation of the property and its historic fabric, the mission was of the opinion that the relevant authorities should act in co-ordination to ensure that, where persuasion and the offer of grant aid fails to resolve problems, legal sanctions are applied to owners of historic buildings (whether or not designated cultural monuments) suffering from neglect or decay, to secure either their repair, or a change of ownership. The mission reiterated the request of the 2008 mission, which recommended that the rules presently in force to manage processes such as infill, reconstruction, rehabilitation and conservation should be clarified and integrated in a unitary code, with the primary aim of the conservation of the integrity of the original fabric of the historic city.”

„Pokud jde o celkovou ochranu statku a jeho historické struktury, mise zastává názor, že by příslušné úřady měly pracovat ve vzájemné koordinaci, aby zajistily, aby tam, kde selže přesvědčování a nabídka grantové podpory, byly vůči vlastníkům historických budov (ať jsou či nejsou prohlášeny kulturní památkou), jsou-li zanedbané nebo se rozpadají, uplatněny zákonné sankce s cílem zajistit jejich opravu nebo dosáhnout změny vlastnictví. Mise opakuje požadavek mise z roku 2008, která doporučila, aby v současnosti platná pravidla, týkající se zástavby, přestavby, rehabilitace a konzervace, byla vyjasněna a integrována do jednotného kodexu, a to především s cílem pečovat o celistvost původní struktury historického města.“

K informacím uvedeným ve Zprávě z roku 2011 na s. 14-15 doplňujeme, že pokud jde o nevyužívané objekty v Historickém centru Prahy (C 616-001), jejich počet nestoupá. V posledních letech byly naopak zaznamenány četné úspěchy, kdy některé delší dobu

nevyužívané objekty začaly být opravovány nebo přestavovány (viz některé body 3. kapitoly). Nejpalčivějšími případy nevyužívaných objektů (především dům „Na Kocandě“ – Křižovnická 71/14, Staré Město, Praha 1; a dva barokní palácové domy Hrobčických a Wimerův palác – Rytířská 401/18 a 402/20, Staré Město, Praha 1) se již dvakrát zabývala na svých zasedáních Rada světové památky. Stav těchto objektů také pravidelně kontroluje Magistrát hl. m. Prahy-Odbor památkové péče ve spolupráci s Národním památkovým ústavem, územním odborným pracovištěm v hl. m. Praze a příslušným stavebním úřadem. Konkrétně Rada světové památky vyzvala Odbor památkové péče k využití všech relevantních právních nástrojů, a to přiměřeně k povaze věci.

Ad doporučení 11): “The mission notes that the specific recommendation of the 2008 mission concerning new buildings on the Pankrác Plain not to exceed 60 to 70m in height, and the request by the Committee to that effect, has not so far been implemented and strongly recommends that the Decision be applied without further delay. The mission therefore reiterated the request by the 32nd session of the World Heritage Committee and the 2008 mission to complete and adopt the high-rise limitations plan, in order to avoid possible further visual intrusion in the historic urban landscape of Prague.”

„Mise upozorňuje, že doporučení mise z roku 2008, týkající se nových budov na Pankrácké pláni, jejichž výška by neměla přesáhnout 60 až 70 metrů a týž požadavek Výboru dosud nebyly naplněny; mise důrazně doporučuje, aby bez dalších odkladů bylo příslušné rozhodnutí uplatněno. Mise v této souvislosti opakuje požadavek z 32. zasedání Výboru pro světové dědictví a stejný požadavek mise z roku 2008, aby byl dokončen a přijat plán omezení výškových budov aby se zabránilo možnému dalšímu vizuálnímu narušení historické městské krajiny Prahy.“

Problematika Pankrácké pláně je řešena výše v bodě 4. K informacím uvedeným ve Zprávě z roku 2011 na s. 16 doplňujeme, že tento požadavek je naplňován u nových staveb (o některých z nich je referováno ve 3. kapitole), např.:

- Karlín Hall – Pernerova, Karlín, Praha 8 – 8 nadzemních podlaží
- ArtGen Office Gallery – Argentinská, Tusarova a Jateční ulice, Holešovice, Praha 7 – 6 a 9 nadzemních podlaží
- Bytový polyfunkční dům – Pod Plynojemem, Libeň, Praha 8 – 7 nadzemních podlaží
- Komplex Nová Palmovka – Sokolovská, Libeň, Praha 8 – 9 nadzemních podlaží

2. KAPITOLA

Další aktuální otázky památkové péče identifikované smluvním státem

Změny v úseku státní památkové péče na Magistrátu hl. m. Prahy

V letech 2012 a 2013 došlo v rámci Magistrátu hl. m. Prahy k četným organizačním změnám, které proběhly i na úseku státní památkové péče.

Nejprve bylo rozhodnutím Rady hl. m. Prahy č. 512 ze dne 24. dubna 2012 zřízeno s účinností od 1. května 2012 oddělení „**Kancelář památky světového dědictví**“ (dále jen „Kancelář“) v odboru Kancelář ředitele Magistrátu. Vznik nového oddělení je koncepčním krokem, který je plně v souladu s cílem budování personálních kapacit (capacity building), určených systematické péči o Světové dědictví. Vyčlenění samostatné kapacity úřadu vychází z nutnosti zajistit plnění závazků vyplývajících ze skutečnosti, že Historické centrum Prahy (C 616-001) je zapsáno na Seznam světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO.

Funkcí nového útvaru je podle Organizačního řádu Magistrátu hl. m. Prahy plnění vysoce kvalifikovaných činností k zajištění náležité péče o památku Světového dědictví, včetně komunikace se zástupci státu (Ministerstva kultury) a Výboru pro světové dědictví UNESCO, předkládání pravidelných monitorovacích zpráv a podobných koncepčních dokumentů, reprezentace a účasti na zasedáních Výboru pro světové dědictví. Tyto činnosti jsou natolik rozsáhlé, že vyžadují vysokou odbornost a specializaci. Kancelář je jedním z hlavních partnerů ostatních subjektů, které jsou pověřeny zpracováním Management plánu, a plní úlohu sekretariátu Redakční rady Management plánu a Rady světové památky (viz další text).

Personálně bylo oddělení zajištěno třemi odbornými pracovníky – specialista v oblasti památkové péče, specialista kulturního managementu a právník. Vedoucím Kanceláře se od 1. srpna 2012 stal **Jan Kněžínek**⁵, do té doby ředitel Odboru památkové péče.

Rozhodnutím Rady hl. m. Prahy č. 913 ze dne 31. května 2013 byla Kancelář památky světového dědictví s účinností od 1. července 2013 začleněna přímo do Odboru památkové péče. Důvodem byla snaha o centralizaci agendy týkající se státní památkové péče, provázání potřebných informací a zároveň jasnější definice kompetencí a oddělení jednotek pro státní správu a samosprávu. Touto organizační změnou byla Kancelář také personálně rozšířena o další dva odborné referenty – finanční a grantové specialisty. Výše uvedená náplň činnosti byla rozšířena o administraci grantů poskytovaných z rozpočtu hl. m. Prahy majitelům památkově chráněných objektů (především právě na území Historického centra Prahy (C 616-001)). Tím se také posílila možnost uplatňovat znalosti o prioritách podpory péče o statek Světového dědictví vyváženě k dalším památkám v Praze.

Kancelář krátce po svém vzniku iniciovala vznik Steering committee – „**Rady světové památky**“ se statutem komise Rady hl. m. Prahy. Komise Rady hl. m. Prahy jsou jejím iniciativním a poradním orgánem s pravomocí předkládat Radě doporučení, návrhy,

---

⁵ Jan Kněžínek vystudoval Filozofickou fakultu Univerzity Karlovy v Praze a během své bohaté profesní kariéry získal řadu zkušeností v oblasti kultury a kulturního dědictví. V devadesátých letech 20. století působil jako 1. náměstek ministra kultury a posléze jako Kancelář Senátu Parlamentu ČR. Ředitelem magistrátního odboru kultury, resp. památkové péče byl v letech 2002-12.

stanoviska a podněty. Vznik této komise byl Radou hl. m. Prahy odsouhlasen dne 19. března 2013. Tajemníkem Rady je vedoucí Kanceláře. Do Rady světové památky nominovaly své zástupce na základě výzvy náměstka primátora hl. m. Prahy tyto instituce:

- Český výbor ICOMOS – Josef Štulc⁶, kterého Rada hl. m. Prahy jmenovala předsedou Rady světové památky
- Česká komise pro UNESCO – Michal Beneš (2. místopředseda České komise pro UNESCO)
- Magistrát hl. m. Prahy – Jiří Skalický⁷ (ředitel Odboru památkové péče)
- Kancelář prezidenta republiky – Ivana Kyzourová (ředitelka Odboru památkové péče)
- Ministerstvo kultury České republiky – Jiří Vajčner (ředitel Odboru památkové péče)
- Městská část Praha 1 – Ondřej Šefců (ředitel Národního památkového ústavu-územního odborného pracoviště v hl. m. Praze)
- Městská část Praha 2 – Václav Vondrášek (zástupce starostky)
- Národní památkový ústav – generální ředitelství – Věra Kučová (vedoucí oddělení památek s mezinárodním statutem)
- Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy – Vít Máslo (architekt)
- Národní kulturní památka Vyšehrad – František Stádník (ředitel organizace)
- Botanický ústav Akademie věd České republiky, v.v.i. (vlastník a správce Průhonického parku – část C 616-002) – Ivan Staňa (site manager parku)
- Krajský úřad Středočeského kraje – Blanka Švarcová (pověřena vedením oddělení památkové péče krajského úřadu)

Složení a personální obsazení Rady bylo zvoleno tak, aby byla zaručena její vysoká odbornost a současně pluralita odborných názorů při výkonu jejího poslání. V případě specializovaných

---

⁶ Josef Štulc je absolventem oboru dějiny umění a klasická archeologie na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze. Od roku 2003 působí jako docent na Fakultě architektury Českého vysokého učení technického v Praze v oborech dějiny architektury a památková péče. V letech 1990-2002 byl ředitelem Státního památkového ústavu – dnes Národní památkový ústav – kde pracuje dodnes (v pozdějších letech např. jako náměstek generálního ředitele či hlavní konzervátor). Je místopředsedou Vědecké rady Národního památkového ústavu a řady dalších odborných grémií. Od roku 2002 je prezidentem Českého národního komitétu ICOMOS. Byl odborným garantem konzervace řady významných památek a je autorem řady odborných i popularizačních publikací.

⁷ Jiří Skalický je absolventem oboru historie na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze. Během své dosavadní profesní kariéry se dlouhodobě oboru památkové péče věnoval: dříve působil např. jako kastelán kláštera Plasy (jeden z největších barokních klášterních areálů v ČR – národní kulturní památka), ředitel obecně prospěšné společnosti Revitalizace Kuks (společnost pro obnovu rozsáhlého barokního areálu bývalého hospitálu – národní kulturní památky) a ředitelem Odboru kultury a památkové péče Středočeského kraje.

otázek může Rada světové památky na své jednání přizvat ke konzultaci odborníky na danou problematiku nebo iniciovat vznik specializovaných pracovních skupin. V průběhu roku 2013 se rada sešla celkem pětkrát, přičemž jsou postupně rozvíjeny metody její práce a témata, jejichž řešení je k dispozici formou doporučení Radě hl. města Prahy. Od 4. jednání byla Rada světové památky rozšířena o zástupce Středočeského kraje, v jehož výkonné gesci je Průhonický park (C 616-002). Počítá se ještě se samostatnou pracovní skupinou pro specifické otázky této komponenty statku Světového dědictví.

Stejným usnesením Rady hl. m. Prahy ze dne 19. března 2013, kterým byla zřízena Rada světové památky, byla také zřízena pracovní skupina „**Redakční rada Management Planu památky Světového dědictví**“, jejíž členové – odborníci v oblasti archeologie, architektury a územního plánování, historie, dějin umění a cestovního ruchu – byli jmenováni ředitelem Magistrátu hl. m. Prahy. Redakční rada zasedá v průměru jedenkrát za měsíc a koordinuje autorským tým, který zpracovává Management Plan Historického centra Prahy (C 616-001), předkládá připomínky autorskému týmu, edituje textové, mapové i obrazové výstupy z práce autorského týmu a projednává a hodnotí vytvářený Management Plan.

Organizačně zajišťuje chod Redakční rady Kancelář památky světového dědictví, jejíž zástupci se jednání Rady zúčastňují jako stálí hosté. Jako ideový podklad tvorby Management Planu tato Rada iniciovala konání série jednodenních workshopů za účasti členů Rady, kooperantů i případných oponentů vznikajícího Management planu. První takový workshop se konal v říjnu 2013 (bližší informace jsou na s. 33-34), další se uskuteční v březnu 2014. Cílem série workshopů je rovněž participativní tvorba Management Planu a široké povědomí o jeho tvorbě a smyslu.

Personální složení Redakční rady Management plánu Historického centra Prahy je následující:

- Jan Sedlák – architekt a urbanista, vysokoškolský pedagog; koordinuje zasedání Redakční rady
- Zdeněk Dragoun – archeolog, bývalý vedoucí Archeologického odboru Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště v hl. m. Praze
- Tomáš Drdác – architekt, místopředseda Českého národního komitétu ICOMOS
- Robert Gája – historik, vedoucí Oddělení památek s mezinárodním statutem Národního památkového ústavu-územního odborného pracoviště v hl. m. Praze
- Roman Koucký – architekt a urbanista, vedoucí Kanceláře Metropolitního plánu Útvaru rozvoje hl. m. Prahy
- Jiří Skalický – historik, ředitel Odboru památkové péče
- Šárka Tittelbachová – specialista v oblasti cestovního ruchu
- Jan Vojta – historik umění a restaurátor, bývalý rektor Vyšší odborné školy restaurování a konzervačních technik (dnes Fakulta restaurování Univerzity Pardubice)

V souvislosti s uvolněním postu ředitele Odboru památkové péče bylo v průběhu léta 2012 vypsáno výběrové řízení na tuto pozici, na základě kterého byl ředitelem Magistrátu hl. města Prahy s účinností od 1. listopadu 2012 do této funkce jmenován Jiří Skalický.

Magistrát hl. m. Prahy-Odbor památkové péče má v současné době následující strukturu:

- Oddělení právní a administrativní
- Oddělení státní správy památkové péče
- Oddělení „Kancelář památky světového dědictví“

Restrukturalizace Národního památkového ústavu a změny v příslušných územních odborných pracovištích

Historické centrum Prahy – část C 616-001

Na základě nového Statutu Národního památkového ústavu (dále jen NPÚ), schváleného v září 2012 ministryní kultury Alenou Hanákovou, provedl NPÚ změnu organizačního schématu, reorganizaci pracovních pozic i revizi veškerých procesních a řídicích mechanismů. Reorganizace nabyla účinnosti 1. ledna 2013.

Cílem restrukturalizace NPÚ je vytvořit co nejlepší předpoklady pro využití odborného potenciálu všech pracovišť NPÚ a zajistit efektivní a odbornou správu památek svěřených do péče NPÚ.

Struktura všech dosavadních Územních odborných pracovišť, tedy včetně toho v Praze, vázaná na krajskou administrativní strukturu ČR přitom zůstává nezměněna a plně funkční pro oblast spolupráce s výkonnými orgány státní správy na úseku státní památkové péče (jímž je Magistrát hl. m. Prahy-Odbor památkové péče). Z tohoto pohledu se tedy vůbec nic nemění a ÚOP zůstávají ve stávajících podobě i na dosavadních korespondenčních a elektronických adresách.

Bývalé Ústřední pracoviště NPÚ v Praze bylo transformováno v Generální ředitelství NPÚ, jež přejímá jeho korespondenční kontakty, a které i nadále integruje metodické řízení památkové péče a péče o objekty v péči NPÚ. Toto generální ředitelství nyní posiluje i výkon řady centrálních činností NPÚ, které dosud nebyly dostatečně pro instituci s celostátní působností naplňovány. V rámci Generálního ředitelství NPÚ bylo zřízeno Oddělení památek s mezinárodním statutem, v jehož působnosti je mj. koordinace veškeré agendy zajišťované v oblasti památek s mezinárodním statutem v rámci NPÚ, včetně např. přípravy zápisu statku na Seznam světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO.

Určitou restrukturalizací prošlo i Územní odborné pracoviště v hl. m. Praze, tj. hlavní partner MHMP OPP, pokud jde o část 001 statku, a v současné době se člení do těchto odborů a oddělení:

Kancelář ředitele

Sekce provozně ekonomická. Provozně ekonomický náměstek

Sekce památkové péče. Náměstek pro památkovou péči

- Sekretariát

Odbor péče o památkový fond

- Oddělení garantů území I.
- Oddělení garantů území II.
- Oddělení specialistů
- Referát památek s mezinárodním statutem

Odbor evidence, dokumentace a IS

- Referát GIS a MIS
- Referát dokumentace a knihovna
- Oddělení evidence nemovitých a movitých památek

Odbor archeologie

- Oddělení péče o archeologické dědictví
- Oddělení archeologických výzkumů
- Oddělení péče o archeologické nálezy

V únoru 2013 proběhlo výběrové řízení na pozici ředitele Územního odborného pracoviště v hl. m. Praze. Generální ředitelka NPÚ na základě výběrového řízení na tuto pozici jmenovala s účinností od 1. května 2013 ředitelem Ondřeje Šefců.⁸

Historické centrum Prahy – část C 616-002, Průhonický park

Národní kulturní památka Průhonický park je stejně jako v minulosti v působnosti Územního odborného pracoviště pro střední Čechy. Pokud jde o státní památkovou péči, spadá do působnosti Krajského úřadu Středočeského kraje.

---

⁸ Ondřej Šefců vystudoval Fakultu architektury Českého vysokého učení technického v Praze. Od roku 1983 pracuje v nynějším Národním památkovém ústavu, kde se během své bohaté kariéry podílel na regeneraci městských památkových rezervací (např. Slavonice, Tábor, Jindřichův Hradec) i jednotlivých významných historických objektů (např. historické paláce pro Parlament ČR, Staronová synagoga, Karlův most, hrady Křivoklát a Strakonice, zámek v Třebíči). Je autorem řady odborných i popularizačních monografií a studií, a pro svou novou pozici je proto plně kvalifikován.

Novelizace zákona o státní památkové péči

Zákonem č. 142/2012 Sb., o změně některých zákonů v souvislosti se zavedením základních registrů, byly blíže specifikovány referenční údaje z informačního systému evidence obyvatel a tzv. základních registrů, které dotčené orgány na úseku státní památkové péče využívají pro výkon svěřené působnosti podle zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů.

Zákonem č. 303/2013 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím rekodifikace soukromého práva, byla provedena novelizace zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, tak, aby byl v souladu s novým občanským zákoníkem (zákon č. 89/2012 Sb.). Změna se týká především problematiky staveb, resp. jejich vlastnictví v souvislosti se zavedením zásady superficies solo cedit. Občanský zákoník nabývá účinnosti 1. 1. 2014.

Nové metodické publikace Magistrátu hl. m. Prahy-Odboru památkové péče

V roce 2013 vydal Odbor památkové péče dvě krátké metodické publikace (příručky), doplňující soubor předchozích metodických publikací uvedených ve zprávách za rok 2010 a 2011, prezentující nová pravidla týkající se restauračních zahrádek a firemních označení na území Historického centra Prahy (C 616-001) i ostatních památkových rezervací a zón na území hl. m. Prahy. Těmito publikacemi jsou:

- Restaurace zahrádky v památkově chráněném území hlavního města Prahy
- Firemní označení, reklamní a informační zařízení v památkově chráněném území hlavního města Prahy

Tyto publikace jsou určeny široké veřejnosti, především majitelům či nájemcům nemovitostí a provozovatelům (tedy žadatelům o závazné stanovisko Odboru památkové péče), kterým dávají praktický návod, jak tyto specifické prvky řešit. Jasnou a srozumitelnou formou totiž popisují a shrnují nová pravidla týkající se uvedené problematiky, výběr ze souvisejících právních předpisů a především prezentují velké množství fotografií pozitivních příkladů realizací v Praze i vybraných evropských městech. Zvyšují tak předvídatelnost a transparentnost rozhodování orgánů státní památkové péče mj. právě na území Historického centra Prahy (C 616-001), kde byl tlak na reklamní zařízení a zřizování venkovních extenzí restaurací největší.

Nově prohlášené kulturní památky

Na území Historického centra Prahy (C 616-001) byly v letech 2012-13 Ministerstvem kultury ČR prohlášeny dvě nové kulturní památky, obě na Novém Městě (k.ú. Nové Město, Praha 1). Rozhodnutím ministerstva byl s platností od 5. září 2012 za kulturní památku

prohlášen městský dům čp. 986 v ulici Opletalově ulici 49, s platností od 25. února 2013 pak činžovní dům čp. 947 v ulici Růžová 8-10.

Na území ochranného pásma Historického centra Prahy (C 616-001) bylo ve sledovaném období Ministerstvem kultury ČR prohlášeno celkem 11 nových kulturních památek:

- bývalý hřbitov, k.ú. Liboc, Libocká ulice, Praha 6; s platností od 9. ledna 2012
- střední škola, čp. 330, k.ú. Dejvice, Gymnasijní a Evropská ulice, Praha 6; s platností od 23. ledna 2012
- sady na Karlínském náměstí, k.ú. Karlín, Praha 8; s platností od 19. března 2012
- park na Lyčkově náměstí, k.ú. Karlín, Praha 8; s platností od 9. května 2012
- administrativní budova bývalé továrny, čp. 313, k.ú. Holešovice, Osadní a Dělnická ulice, Praha 7; s platností od 11. června 2012
- bývalá městská jatka a tržnice masa, čp. 973, k.ú. Vinohrady, Korunní ulice, Praha 3; s platností od 30. července 2012
- pomník obětem 1. světové války, k.ú. Střešovice, Macharovo náměstí, Praha 6; s platností od 5. září 2012
- kaple, k.ú. Strašnice, Novostrašnická ulice, Praha 10; s platností od 31. prosince 2012
- hlavní budova bývalého Nákladového nádraží Žižkov, čp. 2200, k.ú. Žižkov, ulice Jana Želivského, Praha 3; s platností od 12. března 2013
- strojřenská hala, k.ú. Libeň, Voctářova ulice, Praha 8; s platností od 28. srpna 2013
- administrativní budova, čp. 1455, k.ú. Holešovice, ulice U Pergamenky, Vrbenského, Malá Plynární a Jankovcova, Praha 7; s platností od 22. října 2013

Architektonicko-urbanistická analýza Historického centra Prahy (C 616-001)

V srpnu 2011 schválila Rada hl. m. Prahy svým usnesením č. 1262 zpracování „Architektonicko-urbanistické analýzy Historického centra Prahy (C 616-001)“ (dále jen „AUA HCP“), o níž informovala již předešlá zpráva z roku 2011. Cílem pořízení tohoto materiálu je získat materiál s analytickou a syntetickou částí, který bude sloužit jako podklad pro zkvalitnění a zefektivnění výkonu státní správy v Historickém centru Prahy (C 616-001; dále jen „HCP“). Základním východiskem pro rozhodnutí Rady hl. m. Prahy pořídit tento dokument byla trvající skutečnost, že území HCP není koherentní a je tvořeno značně různorodými celky (Staré Město, Malá Strana, Hradčany, Josefov, Nové Město a Vyšehrad) nestejného charakteru a různých kvalit, co do jejich částí, bloků a objektů, ze kterých sestávají, a nestejného urbánního založení. Celkové i dílčí hodnoty území HCP nejsou identické, v jednotlivých celcích se setkávají stavební styly různých epoch, někdy i stavby velmi odlišných kvalit.

Do současné doby vycházejí rozhodovací a hodnotící procesy Magistrátu hl. m. Prahy-Odboru památkové péče v oblasti státní památkové péče do značné míry z faktu stejné hodnoty celého území HCP bez ohledu na jeho vnitřní strukturu, vývojové determinanty a míru autentičnosti jednotlivých celků, bloků a samotných objektů. V HCP je však s ohledem na její různorodost nezbytným předpokladem efektivního rozhodování právě nutnost aplikovat různorodá kritéria,

kteřá zohlední jednotlivé odlišnosti v rámci HCP a jejich přínos k celkové urbanistické hodnotě statku C 616-001 i k urbanistickým hodnotám jednotlivých celků, bloků i samostatných objektů.

Vzhledem ke změnám v politickém vedení hl. m. Prahy byla přijata nová pravidla pro realizaci podobných koncepčních dokumentů a veřejných zakázek, takže je nutné, aby Rada hl. m. Prahy projekt znovu odsouhlasila. AUA HCP bude opětovně schválena Radou hl. m. Prahy na jaře 2014.

AUA HCP popíše podrobně současný stav Historického centra Prahy, její hodnoty, vnitřní strukturu (Staré Město, Malá Strana, Hradčany, Josefov, Nové Město a Vyšehrad, územní přesahy mimo území historických Pražských čtvrtí – Holešovice, Vinohrady atd.). Provede rozlišení homogenity a heterogenity zástavby, uzavřenosti či otevřenosti urbánních celků a důsledné zhodnocení jednotlivých celků, bloků i jednotlivých objektů z hlediska jejich památkového významu. Určí vývojové determinanty a míru autentičnosti jednotlivých celků, bloků a samotných objektů v HCP a stanoví objektivní, místně a věcně diferencovaná kritéria, která zohlední odlišnosti v rámci HCP i v rámci jednotlivých celků tvořících HCP. Stanovená kritéria budou využívána pro výkon efektivní památkové péče v Praze. AUA HCP bude významným dokumentem, o který se budou opírat při hodnotících a rozhodovacích procesech subjekty působící na úseku památkové péče v hl. městě Praze.

Realizaci AUA HCP velmi přivítala a podporuje také Rada světové památky, která se mj. zabývala také zadáním soutěže na zpracovatele.

Projekt AUA HCP předpokládá rozvržení do čtyř etap v celkové hodnotě c. 8 000 000 Kč (c. 400 000 USD). Konkrétní struktura Architektonicko-urbanistické analýzy Historického centra Prahy (C 616-001), která bude hotova během několika následujících let, je následující:

1. Kontrola zápisů do Ústředního seznamu kulturních památek ČR v návaznosti na závazné podklady katastru nemovitostí (propojení Ústředního seznamu a informačního systému katastru nemovitostí)

V současné době je situace značně nepřehledná a ve většině případů není zcela přesně vymezena ochrana, vztahující se k jednotlivým objektům, parcelám, částem areálů atd. Toto vymezení je z hlediska správního řízení jako relevantní podklad nezbytné.

Týká se celkem 1376 památkových objektů na území Historického centra Prahy

Výstup: Detailní zákresy do mapy Historického centra Prahy

Pramen: Evidenční list nemovité kulturní památky

Katastrální mapy

2. Analýza stavebních zásahů od roku 1989

Počínaje rokem 1989 došlo k zásadní společenské změně a vzniku nových tendencí, které jsou průvodním znakem nového společenského uspořádání. Cílem pořízení této části AUA HCP je popis jevů vedoucích ke změně struktur – funkčních, urbanistických i hmotových u celků i jednotlivých objektů. Akcentace tohoto období sleduje možnou generalizaci trendů současnosti. Tato část analýzy bude provedena v jednoduše popsatečných a dohledatelných kategoriích dle vydaných individuálních správních aktů (především

stavebních povolení). Vyznačeny budou nové stavby, demolice, zástavby proluk a rekonstrukce, které se svým rozsahem a hloubkou blíží kategorii nové stavby.

Výstup: Detailní grafické vyhodnocení do mapy Historického centra Prahy

Pramen: Údaje místně příslušných stavebních úřadů

3. Porovnání vývoje parcelace Historického centra Prahy od roku 1840 – otisky katastrálních map

Do roku 1840 byla urbánní situace Prahy poměrně stabilizovaná a nedocházelo zde k zásadním zvrátům v jejím vývoji. Navíc se jedná o první skutečně validní podklad, se kterým je možno objektivně pracovat. Cílem této části analýzy je zachytit a popsat tendence v urbanistickém vývoji Prahy, definovat v čase jeho změny a ty následně kategorizovat.

Výstup: detailní zákres změn ve vývoji parcelace do mapy Historického centra Prahy v kategoriích parcelace zachována/parcelace změněna – sloučením, rozdělením; nově vzniklé parcely.

Pramen: Otisky katastrálních map z let 1840-42

4. Analýza funkčního využití objektů v Historickém centru Prahy

Tato část analýzy provede popis a definici tendencí ve funkčním využití objektů, které provázejí stavební zásahy. Tento podklad může být využíván i jako pomůcky při vydávání územních rozhodnutí.

Výstup: Detailní zákres do mapy Historického centra Prahy v daných kategoriích

Pramen: Rekognoskace v terénu, dílčí pasportizace částí Historického centra Prahy

5. Analýza časové charakteristiky zástavby dle jednotlivých časových období

Potřebná zjištění budou získána jednak z evidenčních listů nemovité kulturní památky; u zbývajících objektů budou potřebná data získána rekognoskací na místě, předpokládaná maximální nepřesnost údajů je +/- 50 let u nejstarších objektů a směrem k současnosti výrazně klesá. Pro potřeby analýzy se jedná o údaje v dostatečném stupni přesnosti. Cílem této části analýzy je detailní stanovení struktury zástavby podle doby jejího vzniku a míry stability během historického vývoje a její vyhodnocení v úzké vazbě na urbanistickou situaci a její vývoj.

Výstup: Detailní zákres do mapy Historického centra Prahy

Pramen: Evidenční listy nemovitých kulturních památek

Rekognoskace na místě

6. Analýza homogenity a heterogenity jednotlivých objektů zapsaných v Ústředním seznamu kulturních památek. Tato analýza je nezbytná pro stanovení možností s dalším nakládáním s objektem; tedy s jeho zachováním, ochranou, přestavbou, či transformací. V omezené míře tato analýza bude provedena i u vybraných objektů, které na Ústřední seznam kulturních památek zapsány nejsou. Na takto provedenou analýzu bude navazovat stanovení homogenity či heterogenity u jednotlivých bloků, případně větších celků.

Výstup: Detailní zákres do mapy Historického centra Prahy

Pramen: Materiály v archivech Národního památkového ústavu – pasporty, blokové pasporty a ostatní literární prameny a zprávy.

Odborné akce pořádané hl. m Prahou zaměřené na problematiku managementu statků Světového dědictví v ČR

V únoru 2013 pořádala Kancelář památky světového dědictví jednodenní workshop věnovaný problematice managementu plánů statků zapsaných na Seznam světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO. Akce se zúčastnili zástupci Ministerstva kultury ČR, Národního památkového ústavu, zástupci správců jedenácti dalších českých (mimopražských) statků Světového dědictví a externí odborníci z oblasti památkové péče a ochrany krajiny (architekti, stavební inženýři, botanikové/krajináři, archeologové a historici umění). Cílem tohoto workshopu bylo prohloubení kontaktů a výměna zkušeností s tvorbou managementu plánů různých druhů statků UNESCO (solitérní statek, městská památková rezervace, vesnická památková rezervace či přírodně-krajinářský areál). Díky účasti zástupců uvedených institucí, památek a specialistů z různých oborů, se jednalo o první akci věnovanou této problematice v České republice z mezioborové perspektivy.

Workshop, na kterém byly předneseny předem připravené příspěvky, ale dostatečný prostor byl ponechán i pro diskusi, byl rozdělen do dvou bloků. Dopolední byl spíše teoretický, kde zazněly obecné teoreticko-metodologické příspěvky a také několik referátů zabývajících se dílčími problémy nebo oblastmi Historického centra Prahy (C 616-001). V odpoledním bloku prezentovali zástupci správců ostatních jedenácti mimopražských českých statků Světového dědictví konkrétní příklady svých hotových nebo rozpracovaných managementu plánů a své zkušenosti s touto problematikou.

Některé příspěvky byly natolik zajímavé, že budou (po případných redakčních úpravách) publikovány v odborném recenzovaném časopise e-Monumentica (ISSN 1805-1944) zaměřeném na interdisciplinaritu v památkové péči vydávaném Fakultou restaurování v Litomyšli Univerzity Pardubice.

Workshop posloužil jako velice užitečná platforma pro navázání, resp. prohloubení kontaktů pracovníků v oblasti managementu památek Světového dědictví v ČR. Podle hodnocení účastníků byla tato akce prospěšná všem zúčastněným – mezi nimiž nechyběli ani členové Redakční rady Managementu plánu Historického centra Prahy (C 616-001).

Další podobná akce, tentokrát přímo iniciovaná Redakční radou Managementu plánu, se konala v říjnu 2013. Šlo o první ze série jednodenních diskusně-ideových workshopů věnovaných dílčím otázkám tvorby managementu plánu Historického centra Prahy (C 616-001), jako např. konkrétní podrobná osnova, přístup k tvorbě a autorství některých částí či kapitol, míra udržitelného rozvoje atp. Účastníky byli kromě členů Redakční rady vybraní odborníci z širší sféry péče o kulturní dědictví i z oborů souvisejících s tvorbou managementu plánu (např.

sociologie, cestovní ruch). Další takový workshop se uskuteční v březnu 2014 a budou na něj pozváni i zástupci širší odborné veřejnosti, z nichž někteří budou vznikající text konzultovat či oponovat. Cílem série workshopů je rovněž participativní tvorba Management Planu a široké povědomí o jeho tvorbě a smyslu.

Potenciální ohrožení památek:

V průběhu roku 2013 došlo ke dvěma mimořádným situacím:

Výbuch plynu na území Historického centra Prahy (C 616-001) – v Divadelní ulici v dubnu 2013 – část 001 statku (Obr. 4)

Dne 29. dubna 2013 explodoval plyn v bloku domů ohraničeném ulicemi Divadelní, Národní třída a Smetanovo nábřeží (k.ú. Staré Město) a situovaném v blízkosti národní kulturní památky Národní divadlo. K výbuchu konkrétně došlo v Divadelní ulici, v zadním traktu domu na Smetanově nábřeží 334/4. Tato událost, která napáchala škody za c. 100 000 000 Kč (c. 5 000 000 USD) a při níž bylo zraněno přes 40 osob, samozřejmě poškodila dotčený blok (např. v inkriminovaném domě se zřítily stropy jednoho podlaží) i některé objekty v jeho blízkosti (především okna). Statické poškození jakéhokoli dotčeného objektu však nebylo natolik zásadní, aby hrozila být jen částečná demolice. Proto probíhaly a stále probíhají opravy všech poškozených objektů standardním způsobem odpovídajícím míře poškození, samozřejmě za dohledu orgánů státní památkové péče. Divadelní ulice byla pro běžný provoz znovu normálně otevřena až v září 2013. Vynikající univerzální hodnota (OUV), integrita ani autenticita touto událostí nebyly nikterak narušeny ani ohroženy.

Povodně v červnu 2013 (Obr. 5-13, 71-92)

Část 001 statku

První červnový víkend zasáhly opět Prahu povodně, označované tentokrát jako „padesátiletá voda“ (obr. 5-13). Vltava zaplavila především okrajové části města – Modřany, Zbraslav, Lahovice a Lahovičky, na severu Prahy potom část Troje a Císařského ostrova. Potíže však nadělaly i menší toky, zejména potoky Botič, Rokytka a Šárecký potok. (Historické) Centrum města v takových případech chrání protipovodňové hráze (v celkové délce asi 20 km), včetně těch mobilních, kterých po katastrofální povodni („pětisetleté vodě“) v roce 2002 začaly být budovány podél obou břehů řeky. Maximální výška těchto hrází je dimenzována 30 cm nad nejvyšší hladinu povodně roku 2002. Všechna protipovodňová opatření na území Historického centra Prahy (C 616-001) prokázala svou účinnost a drobné škody lze vysledovat pouze na několika málo památkových objektech, které nemohly být z technických důvodů do

systemu protipovodňové ochrany zahrnuty. Jde o objekty situované v nejtěsnější blízkosti Vltavy, jako jsou Sovovy mlýny, Novotného lávka nebo Střelecký ostrov, na němž před povodní probíhaly rozsáhlé a nákladné rekonstrukční práce. Tyto práce byly po opadnutí vody obnoveny a úspěšně ukončeny (viz 3. kapitola, bod 8). Obavy o možném proniknutí spodní vody do objektů lemuujících břehy řeky se nepotvrdily.

Povodeň potvrdila efektivnost protipovodňových opatření (mobilní bariéry), na něž byla upozorněna již reaktivní monitorovací mise Centra pro světové dědictví/ICOMOS v lednu 2010, a v tomto smyslu došlo k jejich odzkoušení, které bylo požadováno ve zprávě mise.

Vzhledem k oběma těmto nešťastným událostem rozhodla Rada hl. m. Prahy v červenci 2013 o poskytnutí mimořádných příspěvků formou daru určeného vlastníkům kulturních památek a objektů nacházejících se na území Pražské památkové rezervace/Historického centra Prahy (C 616-001) a v památkových zónách hl. m. Prahy určených na odstranění škod a zajištění oprav objektů poškozených povodněmi nebo výbuchem plynu v Divadelní ulici v Praze 1 v celkové výši 5 000 000 Kč (c. 250 000 USD).

Část 002 statku

Červnové povodně bohužel výrazně zasáhly druhou část sériového statku UNESCO – C 616-002 Průhonický park (obr. 71-92). Ve dnech 2. a 3. června 2013 postihla park ničivá povodeň. Rozvodněný potok Botič a Dobřejovický potok kompletně zaplavily údolní část parku a napáchaly značné škody na parkových cestách, vodních tocích, rybnících a jejich technických zařízeních, jezích, dále na loukách, které byly zaneseny různými naplaveninami a na porostech, kdy v důsledku podmáčení došlo k pádu několika desítek mohutných, mnohdy kompozičně důležitých, nenahraditelných stromů. Průhonický park byl po povodni cca měsíc uzavřen. Jeho správce (Botanický ústav Akademie věd ČR, v.v.i.) také využil nabídky generální ředitelky UNESCO vyjádřené dopisem velvyslankyni ČR ve Francii ze dne 5. července 2013, č.j.: DG/4.1/13/4054 a požádal Centrum pro světové dědictví o finanční příspěvek v rámci programu urgentní pomoci na obnovu parku po této přírodní katastrofě.

Škody byly vyčísleny na částku téměř 30 000 000 Kč (c. 1 500 000 USD). Ihned po povodni však byly provedeny nejnnutnější práce tak, aby byl park opět zpřístupněn veřejnosti, tzn. uvolněny a obnoveny poškozené úseky parkových cest, zlikvidovány padlé stromy a vyčištěny zanesené louky a ostatní plochy od různých naplavenin a byla také obnovena zničená partie pod bezpečnostním přelivem rybníka Bořín – viz Přílohy, obr. 71-92.

3. KAPITOLA

**Významné rehabilitace, úpravy a/nebo nové stavby v mezích chráněné oblasti a jejího
ochranného pásma a/nebo zvažované koridory**

za období 2012 - 2013 a s výhledem na rok 2014

dle § 172 Operačních směrnic

Úvodní poznámka

V letech 2012 a 2013 nadále pokračovala intenzivní péče o historické objekty na území Historického centra Prahy. Pokračovaly mnohé restaurátorské práce, stavební opravy, rehabilitace objektů i akce stavební údržby. Pro následující kapitoly byly vybrány jen nejvýznamnější příklady těchto činností.

Při posuzování a schvalování náročnějších stavebních zásahů (oprav a rehabilitací významnějšího charakteru, přestaveb či novostaveb) jsou v zájmu zachování transparentnosti a objektivit projednávány konkrétní projekty v poradních orgánech Magistrátu hlavního města Prahy i Národního památkového ústavu – Sboru expertů pro památkovou péči (poradní orgán Odboru památkové péče Magistrátu hl. m. Prahy) a Památkové radě Národního památkového ústavu, územního pracoviště v hlavním městě Praze.

I. Podpora obnovy památek z veřejných rozpočtů, zaměřených na péči o kulturní dědictví Historického centra Prahy (C 616-001)

V letech 2012 a 2013 pokračovalo přidělování finančních prostředků investovaných přednostně do oprav a restaurování památkového fondu na území Historického centra Prahy ze speciálních dotačních programů, spravovaných Ministerstvem kultury ČR a určených na pomoc vlastníkům, městům a obcím při jejich úsilí o záchranu architektonického a urbanistického dědictví. Jedná se o *Program záchrany architektonického dědictví, Program regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón, Program péče o vesnické památkové rezervace a zóny a krajinné památkové zóny, Program restaurování movitých kulturních památek, program Podpora pro památky UNESCO a Havarijní program*. V roce 2012 poskytlo Ministerstvo kultury prostřednictvím uvedených dotačních programů i investic na obnovu památkových objektů na území Historického centra Prahy (C 616-001) prostředky ve výši celkem 181 563 000 Kč (c. 9 078 150 USD). Pro rok 2013 byla pro tyto účely vyčleněna celková částka 312 868 000 Kč (c. 15 643 400 USD).

Všechny tyto programy jsou participativní, to znamená, že se předpokládá finanční spoluúčast vlastníka, případně dalších subjektů. Účelem programů je tedy i stimulace vlastníků k intenzivní rehabilitaci památkového fondu.

Pokračuje také grantový program Hlavního města Prahy v oblasti památkové péče. V listopadu 2011 schválilo Zastupitelstvo hl. m. Prahy poskytnutí grantů hlavního města Prahy na rok 2012 vlastníkům památkově významných staveb a objektů a vlastníkům památkově významných církevních objektů v majetku církví a náboženských společností v celkové výši 53 247 000 Kč (c. 2 662 350 USD). Tyto částky byly v průběhu roku 2012 několikrát upraveny, především ale pouze přesuny částek. Objem skutečně vyplacených grantových prostředků za rok 2012 činil nakonec v rámci celé Prahy (po odstoupení některých žadatelů) 48 094 000 Kč (c. 2 404 700 USD), z toho na území Historického centra Prahy (C 616-001) 14 930 000 Kč (c. 746 500 USD).

Na rok 2013 schválilo Zastupitelstvo hl. m. Prahy v listopadu 2012 poskytnutí grantů hlavního města Prahy vlastníkům památkově významných staveb a objektů a vlastníkům památkově významných církevních objektů v majetku církví a náboženských společností v celkové výši 45 000 000 Kč (c. 2 250 000 USD). Objem skutečně vyplacených grantových prostředků za rok 2013 činil pro objekty na území Historického centra Prahy (C 616-001) po odstoupení některých žadatelů 27 306 350 Kč (c. 1 365 318 USD).

Další drobnější finanční prostředky na obnovu památkového fondu v Praze poskytují jednotlivé Městské části, přičemž Historické centrum Prahy (C 616-001) zasahuje do městských částí Praha 1, Praha 2 a částečně Praha 4, Praha 5, Praha 6 a Praha 7.

Kromě grantových prostředků pro nejrůznější typy vlastníků historických staveb investuje hl. m. Praha prostředky do památkových objektů ve svém vlastnictví. Za rok 2011 a 2012 byly v těchto objektech provedeny opravy v celkové výši c. 80 000 000 Kč (c. 4 000 000 USD) a investice v celkové výši c. 6 000 000 Kč (c. 300 000 USD). Např. byla ve sledovaném období dokončena rozsáhlá oprava průčelí hlavní budovy Muzea hl. m. Prahy, byl pečlivě restaurován a opraven tzv. Brožíkův sál Staroměstské radnice nebo probíhá restaurování pomníku Mistra Jana Husa na Staroměstském náměstí. V roce 2013 byly pro tyto účely vyčleněny prostředky ve výši c. 42 286 000 Kč (c. 2 114 300 USD).

Pro správu areálu **Vyšehradu**, národní kulturní památky a druhého nejvýznamnějšího (vedle Pražského hradu) hradního areálu (pevnosti) na území Historického centra Prahy (C 616-001), zřídilo hl. m. Praha příspěvkovou organizaci Národní kulturní památka Vyšehrad. V roce 2012 tato organizace vynaložila na obnovu a restaurátorské práce nemovitostí v pevnosti částku ve výši c. 13 088 000 Kč (c. 654 400 USD). Na obnovu pozemků před Cihelnou bránou – hlavním vstupem do areálu pevnosti od jihovýchodu byly ve stejném roce poskytnuty další prostředky ve výši c. 5 109 000 Kč (c. 255 450 USD).

Řada významných staveb a areálů a území Historického centra Prahy je v majetku státu a je spravována buď jeho úřady přímo, nebo jimi zřizovanými organizacemi:

Ze státních institucí, které mají ve správě významné památkové objekty, jejich soubory či areály, zaujímá zvláštní místo **Správa Pražského hradu**, příspěvková organizace Kanceláře prezidenta republiky, která disponuje vlastním rozpočtem. Tato organizace vynaložila v roce 2012 na obnovu, údržbu a restaurování objektů v areálu Hradu, jenž je jednou z nejvýznamnějších národních kulturních památek naší země, prostředky ve výši 310 692 000 Kč (c. 15 534 600 USD). Pro rok 2013 byla pro tyto účely vyčleněna částka 230 000 000 Kč (c. 11 500 000 USD).

Mnoho významných staveb je v péči organizací zřizovaných Ministerstvem kultury ČR, které do svých rozpočtů dostávají účelově vázané prostředky na jejich opravy a restaurování. Nejvýznamnější akce proběhly nebo jsou zahajovány u hlavních budov národních institucí, jakými je Národní muzeum, Národní divadlo nebo Národní knihovna:

Národní muzeum spravuje několik významných architektonicky i historicky cenných objektů (z nichž mnohé mají statut nemovité kulturní památky), mezi nimiž zaujímá zvláštní místo historická budova Národního muzea, národní kulturní památka, nacházející se v horní části Václavského náměstí (druhého nejvýznamnějšího náměstí v Historickém centru Prahy (C 616-001)). Muzeum dlouhodobě připravovalo celkovou opravu a restaurování své historické budovy. V letech 2012-13 investovalo do obnovy a restaurátorských prací již celkem c. 10 340 000 Kč (c. 517 000 USD), z toho do samotné historické budovy c. 2 612 000 Kč (c. 130 600 USD).

Národní knihovna ČR sídlí v areálu Klementina, bývalé barokní jezuitské koleji. Tato významná národní kulturní památka prochází od roku 2010 rekonstrukcí, jejíž druhá etapa započala v roce 2012. Pro celou tuto etapu je Ministerstvem kultury připraveno finanční krytí ve výši 629 583 000 Kč (c. 31 479 150 USD).

Správce **Průhonického parku** (C 616-002) – Botanický ústav Akademie věd ČR, v.v.i.- obdržel v roce 2013 grant od Státního fondu životního prostředí ČR z „Operačního programu životního prostředí“ na stabilizační opatření pro jednotlivé stromy a porosty s cílem obnovit a stabilizovat kompozici Průhonického parku v celkové výši 70 000 000 Kč (c. 3 500 000 USD). Na základní obnovu parku po povodni v červnu 2013 (obnovení většiny zničených parkových cest, likvidace padlých stromů a vyčištění plochy od naplavenin) bylo vydáno zhruba 3 500 000 Kč (c. 175 000 USD). Ministerstvo kultury ČR poskytlo na obnovu parku ve sledovaném období prostředky ve výši celkem 460 000 Kč (c. 23 000 USD).

II. Uskutečněné nebo probíhající významné stavební aktivity, restaurování a nová výstavba v Historickém centru Prahy v letech 2012-2013 a plánovaná stavební činnost a novostavby v následujících letech

Národní kulturní památka je nejvýznamnější objekt s výjimečnými společensko-kulturními, architektonickými, urbanistickými či uměleckými hodnotami; (nemovitá) kulturní památka je významný objekt, který se vyznačuje společensko-kulturními, architektonickými, urbanistickými či uměleckými hodnotami.⁹ Obě kategorie definuje zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů. Národní kulturní památky i kulturní památky jsou vedeny v tzv. Ústředním seznamu kulturních památek České republiky.

II. a) Stavební rehabilitace a restaurování stávajících objektů

1) Pražský hrad; Hradčany, Praha 1, národní kulturní památka

V roce 2012 došlo k poměrně rozsáhlým úpravám areálu Pražského hradu a obnově kulturních památek, hradních sbírek¹⁰ i objektů. Řada projektů z roku 2012 pokračovala i v roce následujícím.

Zásadním zásahem, který byl pokračováním a dokončením rozsáhlé akce, zahájené v dřívějších letech, byl proveden v Jižních zahradách Hradu, kde po nutných opravách kanalizace, závlah a komunikací byly provedeny sadové úpravy a oprava vyhlídkové terasy zahrady Na Valech, které rehabilitovaly původní vzhled zahrad do podoby po úpravách provedených J. Plečnikem ve dvacátých a třicátých letech 20. století.

Bylo také pokračováno v náročné údržbě katedrály sv. Víta, Václava a Vojtěcha. Kromě restaurátorských zásahů (restaurování X. opěrného pilíře, restaurování kaple sv. Jana Křtitele, restaurování vnějšího schodiště do Vikářské ulice, restaurování několika oken) byla pozornost věnována i technickému zabezpečení objektu, zejména opravou suchovodů severní strany.

Z dalších stavebních zásahů je třeba zmínit opravu rozsáhlých částí fasád (jižní průčelí Vladislavského sálu, terasy a průčelí Tereziánského křídla Starého královského paláce

---

⁹ Národní kulturní památky jsou nejvýznamnějšími částmi památkového fondu České republiky. Statut národní kulturní památky přiznává vláda ČR na základě návrhu Ministerstva kultury ČR svým zvláštním usnesením, zatímco statut kulturní památky přiznává Ministerstvo kultury ČR.

¹⁰ Mezi nejvýznamnější restaurátorské akce na exponátech z hradních sbírek patří dokončení konzervace zbroje sv. Václava (10. století; součást Svatovítského chrámového pokladu), restaurování 9 barokních obrazů, konzervování souboru gotických textilií z Královské hrobky a restaurování rozsáhlého souboru uměleckořemeslných předmětů pro výstavu Ferdinand V. Dobrotivý.

a průčelí Starého i Nového paláce do III. nádvoří, Rezidence v Královské zahradě) i střech (Starý a Nový královský palác, Rezidence a Královský letohrádek v Královské zahradě, Jízdárna na Pohořelci). Byla také restaurována 4 pole severní sgrafitové fasády Velké Míčovny v Královské zahradě, kde se podařilo dohledat původní vzory a tak rehabilitovat původní výtvarnou podobu objektu. V bazilice sv. Jiří bylo dokončeno restaurování nástěnných maleb presbytáře a fragmentů v lodi, čímž byl dokončen rozsáhlý projekt obnovy nástěnné výzdoby kostela. V Královské zahradě byla provedena konzervace kamenosochařských prací a renesanční bronzové Zpívající fontány. V roce 2012 bylo také zahájeno restaurování renesančních věžních hodin katedrály sv. Víta.

2) Vyšehrad; Vyšehrad, Praha 2, národní kulturní památka

Ve sledovaném období pokračovaly v areálu pevnosti především opravy opevnění – barokního cihelného a kamenného hradebního zdiva, oprava bastionu sv. Petra, oprava nároží a říms bastionu sv. Pavla, opravy jihozápadních a jihovýchodních kasemat, oprava gotického smíšeného zdiva, sanace středních kleneb Cihelné brány a odstranění havárie bastionu sv. Ludmily. Dále byla zahájena oprava fasády kaple Panny Marie na hradbách a oprava kostela Stětí sv. Jana Křtitele, které byly dokončeny v roce 2013. Pravidelnou údržbou prochází samozřejmě také zeleň v celém areálu, včetně nové výsadby (např. představitelé krajů naší republiky vysazují v parku potomky památných stromů ze svého území, čímž vzniká perspektivní stabilní porost geneticky odolných stromů s hlubokým duchovním významem). Také pozemky před Cihelnou bránou, jihozápadním vstupem do areálu pevnosti, byly upravovány s cílem přeměnit toto území v důstojný nástupní prostor Vyšehradu.

3) Objekty ve správě Národního muzea

Národní muzeum spravuje několik významných architektonicky i historicky cenných objektů, z nichž mnohé mají statut nemovité kulturní památky. Mezi ty nejvýznamnější na území Historického centra Prahy (C 616-001) patří:

a) Historická budova Národního muzea; Václavské náměstí 1700/68, Nové Město, Praha 1, národní kulturní památka (Obr. 14-16)

Je naplánována celková oprava a restaurování tohoto objektu (o jejím celkovém rozsahu bylo podrobně informováno ve Zprávě o stavu péče o Historické centrum Prahy za rok 2010). Začátkem roku 2010 byly zahájeny projektové práce na rekonstrukci včetně výstavby spojovací chodby mezi historickou a novou budovou muzea. V druhé polovině roku 2012 Národní muzeum získalo stavební povolení. Vypsání tendru na zhotovitele rekonstrukce Historické budovy formou otevřeného výběrového řízení schválila vláda České republiky dne 10. dubna 2013 a následně i Ministerstvo financí ČR a Ministerstvo kultury ČR. Aktuálně probíhá výběrové řízení na hlavního dodavatele stavební části obnovy. Nejzazší předpokládaný termín zpřístupnění budovy po dokončení akce je rok 2018.

V letech 2012-13 proběhly nezbytné stabilizační a udržovací práce na vnějším plášti objektu a jeho sochařské výzdobě do doby zahájení celkové rekonstrukce budovy, včetně restaurátorské údržby a ošetření kamenných částí kašny a restaurátorské práce na sousoší Géníů a kamenosochařské práce na výrobě kopie tohoto sousoší, včetně restaurování a výroby nových kovových prvků.

b) Michnův letohrádek – Muzeum Antonína Dvořáka; Ke Karlovu 462/20, Nové Město, Praha 2, kulturní památka

Objekt je významnou drobnou barokní památkou, která je dokladem vrstevnatosti dějin pražské architektury. Ve sledovaném období zde bylo provedeno restaurování sochařské výzdoby na střeších objektu – putti na atice uličního průčelí, dvou váz na atice průčelí do zahrady, piniových šišek na severním pavilonu a jedné piniové šišky na jižním pavilonu. Byla také restaurátorsky opravena ohradní zeď letohrádku včetně kovářských prvků.

c) Náprstkovo muzeum (včetně měšťanského domu U Halánků); Betlémské náměstí 269-270/1, 13, 16, Staré Město, Praha 1, kulturní památka

V rámci Náprstkova muzea byla provedena obnova střešního pláště a elektroinstalace objektu výstavní budovy a obnova nátěrů dřevěných okenic, dveří a zárubní.

d) Muzeum Bedřicha Smetany; Novotného lávka 201/1, Staré Město, Praha 1, kulturní památka

V tomto objektu proběhla v letech 2012-13 restaurátorská oprava obloučkového vlysu na vnější fasádě. Jde o velmi významný zásah, protože budova muzea se významně uplatňuje v dálkových pohledech směrem od Pražského hradu a při pohledech z Karlova mostu.

4) Objekty ve správě Národního divadla

Národní divadlo spravuje několik významných architektonicky i historicky cenných objektů, z nichž mnohé mají statut nemovité kulturní památky. Mezi ty nejvýznamnější na území Historického centra Prahy (C 616-001) patří:

a) Historická budova Národního divadla; Národní 223, Nové Město, Praha 1, národní kulturní památka (Obr. 17-20)

Jde o významnou památku neorenesanční architektury, která se výrazným způsobem uplatňuje v dálkových pohledech, především svoji charakteristickou kopulí –

významným prvkem střešní krajiny Prahy. Ve sledovaném období probíhala generální oprava průčelí. V květnu 2012 byla zahájena její 1. etapa – severní generální opravy fasád historické budovy. Do severní etapy spadá kromě vlastní severní fasády i západní a východní rizalit Zítkova domu až po tambur. Zároveň jsou řešeny vodorovné konstrukce – opravy všech balkonů a teras, což představuje vybourání všech podkladů a jejich výměnu a řešení izolací.

Na základě nových poznatků bylo po odborné diskuzi rozhodnuto o rozšíření technologie čištění kamene o abrazivní metodu, jelikož mechanické čištění a čištění párou, jak se ukázalo, bylo nedostatečné. Na nejproblematictějších místech bylo částečně použito i chemické čištění kamene. Záměrem je dosáhnout celkového sjednoceného vizuálního působení a sladit esteticky kamenné a omítkové části v jeden celek a zároveň minimálně odebrat hmotu kamene a zabránit narušení jeho struktury.

Spolu s abrazivním čištěním probíhala výměna destruovaných kuželek v balustrádě na tamburu a v balustrádě pod múzami.

Byly vybourány prakticky všechny horizontální plochy teras kromě Schulzova domu a vstupního vestibulu, následně byla řešena izolace proti vodě a v lodžii na východní straně a na balkoně pod trigami byla položena nová dlažba včetně schodiště k nouzovým východům. S tím byla řešena i odtoková místa kolem trig a na balkoně a v lodžii.

Spolu s těmito kroky probíhá repase oken a dveří na severní straně (v případě oken pak navazuje i na východní straně). Repasovány byly již vstupní dveře na severní straně, v Tulkově lodžii u 1. balkonu a všechna okna na severní straně fasády a na rizalitech.

Byla také sejmuta a repasována i svítidla na celé severní straně. Na západní straně budou probíhat ještě dodatečné průzkumy na Schulzově domě. V podobném rozsahu probíhají doposud práce na východní části fasády.

Součástí generální opravy fasády bylo i restaurování lunet Josefa Tulky - Píseň slávy, utlačované svobody, zbožnosti, lásky, Poezie národu bohy dávající. Jedná se o jedinečnou výzdobu provedenou technikou italské fresky.

V **interiéru** budovy probíhaly restaurátorské a údržbové práce na více místech. Ve foyer 1. balkonu byla realizována 1. etapa restaurování malířské výzdoby hlavního foyeru: nástropních obrazů F. Ženíška (triptych „Umění“ – Úpadek umění) a lunet M. Alše („Vlast“ – Vypravování, Stráž na pomezí, Žalov, Otava, Táborisko). Od listopadu 2013 probíhá navazující etapa – restaurování obrazu „Zlatý věk“ od F. Ženíška a lunet „Chrudimsko“, „Dvůr Králové“, „Domažlice“, „Zřídla“ od M. Alše.

Součástí maleb Ženíškových a Alšových jsou i dekorativní malby ve foyeru mezi lunetami a štukové pozlacené dekorativní pásy. Postupně jsou znaveny nečistot, tmeleny a retušovány.

V květnu 2012 byla dokončena technologicky významná akce, spočívající v rekonstrukci tří oddělených **technologických tunelů** (zahájena v březnu 2011). Ty vedou pod nábrežní komunikací a v současné době slouží k přívodu čerstvého vzduchu do historické budovy Národního divadla a propojují říční vodu s technologiemi chlazení a vytápění v divadle. Výhledová životnost zrekonstruovaných tunelů je cca 150 let. Důvodem rekonstrukce tunelů bylo porušení jejich statiky. U tunelu č. 2 byl dokonce stav vyhodnocen statikem jako havarijní.

V souvislosti s nutnou rekonstrukcí technologických tunelů přišlo Národní divadlo, jako vlastník a provozovatel tunelů, s myšlenkou spojit dva tunely ležící v těsné blízkosti v jeden profil, který bude v budoucnosti sloužit nejen jako technologický tunel, ale i jako tunel zajišťující kontejnerovou dopravu jevištních dekorací a dalšího technického vybavení do prostoru divadla, čímž se provozně odlehčí výhledově velmi cenné nábrežní komunikaci.

Tunel č. 1 byl rekonstruován v původní dispozici, došlo k zásahu do vnitřního prostoru tubusu. V tunelech č. 2 a 3 byla nutná demolice dosavadní konstrukce a výstavba nového objektu v otevřeném paženém výkopu, s přechodným uzavřením dopravy tak, aby akce proběhla co nejrychleji a efektivně.

V rámci této stavební akce byly do tunelů také instalovány technologie a zařízení, které zamezují průniku vody (a to i při zvýšené hladině) do objektu divadla i jeho technologického zázemí a jejichž bezproblémová funkčnost se plně prokázala při povodni v červnu 2013.

b) Stavovské divadlo; Ovocný trh 1, Staré Město, Praha 1, národní kulturní památka

V červenci 2013 byla započata obnova střechy divadla, jejíž součástí je zateplení, řešení fasádních částí ve střešní části, restaurování litinových prvků na balkonech a dekorativních sochařských prvků na střeše. V části nad provazištěm bylo provedeno zateplení a položena nová krytina (dle nálezů a dobových archiválií z Národního památkového ústavu).

Postupně je také restaurována dekorativní výzdoba v hledišti. Cílem je samozřejmě návrat k původní technice papírmašé.

c) Bývalý klášter sv. Anny; Anenské náměstí, Anenská, Liliová 211-213, 951, 948, Staré Město, Praha 1, kulturní památka

Ve sledovaném období probíhala IV. etapa rozsáhlé opravy historických barokních krovů objektů bývalého kláštera na Anenském náměstí, jejíž I. etapa byla zahájena již v roce 2009. Byl opravován krov v objektech č. 4 a 5, který byl většinou ve značně havarijním stavu. Stávající konstrukce však byla zachována a poškozené prvky byly opraveny klasickým tesařským postupem, protézováním, včetně ošetření proti dřevokazným houbám. Na nové laťování byla kladena klasická pálená prejzová krytina s povrchovou úpravou včetně realizace klempířských prvků v měděném kovu. Krytina byla položena částečně do malty a částečně nasucho. Stavební rehabilitace tohoto objektu přísně respektuje zásadu autenticity.

5) Klementinum; čp. 190 a 1040, Klementinum, Mariánské náměstí a Křížovnická, Staré Město, Praha 1, národní kulturní památka

Cílem komplexní obnovy Klementina, rozsáhlého barokního areálu bývalé jezuitské koleje, který je využíván jako Národní knihovna České republiky, je maximální rehabilitace původního prostorového a provozního řešení areálu a zároveň zajištění provozu knihovny s využitím moderních informačních technologií. Projekt je rozložen do čtyř etap a byl zahájen v roce 2010. O dílčích etapách tedy již bylo informováno ve zprávách o stavu statku za roky 2010 a 2011. Dokončení celkové obnovy areálu Klementina je plánováno na přelom let 2017/18.

V září 2012 byla zahájena II. etapa, jejímž obsahem je obnova západního křídla areálu podél Křížovnické ulice a dále objektů kolem Studentského nádvoří. S touto etapou souvisí i oprava kanalizačních a vodovodních přípojek v Křížovnické ulici.

Doba stavební rehabilitace je plánována na dva roky (měla by být dokončena na jaře 2015) – v prvním roce proběhne rekonstrukce západního křídla, poté budou zrekonstruována křídla mezi Studentským a Révovým nádvořím, resp. mezi Studentským a Hlavním nádvořím. Ve sledovaném období probíhal rozsáhlý záchranný archeologický výzkum, z vlastních stavebních prací pak především výměna střešní krytiny a odstraňování vrstev podlah ve všech podlažích západního křídla. Započalo také čištění a vyspravování hlavní fasády v Křížovnické ulici. Restaurátoři zahájili čištění stropních fresek ve druhém podlaží.

Součástí akce je kromě úprav společných s I. etapou – tzn. vybourání konstrukcí z posledních desetiletí 20. století, úpravy povrchů, repase a nová výroba oken a dveří, podkrovní klimatizované depozitáře – vybudování potřebných nových technologických center, zejména trafostanice a datového centra.

Během záchranného archeologického výzkumu pod západním křídlem komplexu došlo k objevu původní měšťanské zástavby z doby před založením kláštera, která sahá svými počátky až do 13. století. Objevené části románských zdív budou zachovány. Podobně je

významný také objev pozůstatků pozdně románského klášterního refektáře, který zůstal dochován ve značné míře pod vysokými navážkami Studentského nádvoří.

6) Karlův most; Staré Město, Malá Strana, Praha 1, národní kulturní památka

Jednou z ikonických staveb v Historickém centru Prahy (C 616-001) je národní kulturní památka Karlův most. Po celkové opravě jeho mostovky a parapetů (v letech 2008 – 2011) byla zahájena příprava významné etapy směřující k opravám a restaurování pláště respektujících doporučení reaktivní monitorovací mise Centra pro světové dědictví/ICOMOS v roce 2010. Akce je pečlivě připravována, zpracovává se stavebně-historický průzkum. Byla založena odborná komise Národního památkového ústavu pro vyhodnocení poznatků a další přípravu této sledované akce. Kromě toho pokračuje odborná diskuse o jeho známé sochařské výzdobě a možnosti jejího uchování in situ.

Ve sledovaném období probíhaly na mostě ve srovnání s předchozími roky pouze menší restaurátorské zásahy. V roce 2012 byly odstraněny dvě sochy a přemístěny do lapidária Národního muzea. V závěru roku 2013 byla na mostě nově instalována jedna kopie sochy, na výrobě kopie druhé sochy se v současné době pracuje. V krátkodobém horizontu bude usilováno o nahrazení i zbylých barokních originálů kopiemi a jejich umístění do lapidária Národního muzea, neboť většina soch pochází již z 1. poloviny 18. století a byla zhotovena z pískovce.

7) Čp. 192, Thunovská 27, Zámecké schody 5, Malá Strana, Praha 1, kulturní památka

V rámci probíhající obnovy objektu, původně měšťanského paláce přestavěného později na klášter theatinů, byl proveden ve sledovaném období rozsáhlý záchranný archeologický výzkum v prostoru terasovitých zahrad, které vznikly v 16. a 17. století v prostoru původního příkopu opevnění Malé Strany z druhé poloviny 13. století (o identifikování středověkého mostu přes příkop v linii dnešních Novozámeckých schodů bylo informováno již v přechozí zprávě za rok 2011). Jedno dodatečně vložené patro terasy bylo odtěženo v roce 2012 a byl také odstraněn zahradní skleník z 20. století.

8) Revitalizace Střeleckého ostrova; č. parc. 266-269, 272-275, 1150-1152, k.ú. Staré Město, Praha 1 (Obr. 21-25)

Od září 2012 do září 2013 probíhala celková revitalizace severní části Střeleckého ostrova, který je dostupný pouze z mostu Legií. Projekt měl být původně hotov již v červenci 2013, ale červnová povodeň ostrov v pokročilém stavu revitalizace zatopila a výrazně poškodila. V rámci této akce bylo citlivě restaurováno přístupové schodiště z mostu Legií; ve stávající konstrukci mostního pilíře byly vybudovány toalety pro veřejnost a zázemí ostrahy. Vznikla také dvě nová dětská hřiště, vysázeno bylo 80 nových stromů a 700 keřů, položeno bylo

celkem 8000 m² travnatého koberce. Výraznou novinkou je vybudování výtahu, který umožňuje bezbariérový přístup z mostu, který však neruší původní architektonický výraz mostu ani parku. Obnova přispěla k uchování vizuální hodnoty ostrova v celkovém panoramatu Prahy a také jeho tzv. funkční autenticity.

9) Historická budova Hlavního (Wilsonova) nádraží; čp. 300, Wilsonova 8, Vinohrady, Praha 2, kulturní památka

V roce 2013 proběhla hlavní část prací na dlouho očekávané a potřebné obnově odjezdové haly secesní budovy Hlavního nádraží. Jednalo se především o restaurování štukové výzdoby (např. znaky městský částí) na vnitřních stěnách kopule haly, která získala opět svou původní podobu. V nejbližší době bude probíhat obnova historických prostor pro odbavení cestujících. Je naplánováno, že v prostorách haly bude opět obnovena kavárna, která nese jméno významného českého architekta, autora Hlavního nádraží Josefa Fanty. Oprava vnějšího pláště historické budovy nádraží proběhne až v následujících letech.

10) Historické centrum Prahy – C 616-002: Průhonický park (Průhonice, Středočeský kraj, národní kulturní památka) (Obr. 45-92)

Správcem této druhé části sériového statku Historické centrum Prahy je Botanický ústav Akademie věd ČR Průhonice, který zajišťuje pravidelnou, soustavnou a odbornou péči o Průhonický park.

Nad rámec těchto základních údržbových a obnovných prací bylo v období 2011, 2012 a 2013 v parku provedeno (fotodokumentace v Přílohách):

1. Restaurování historické mapy Průhonického parku 1906 – 1908 (?, nedatováno) od F. F. Pleskota, včetně adjustáže do dubového rámu a UV muzeálního skla – obr. 47.
2. Obnova Vyhlídkové věže, tzv. „Glorietu“ a „sklípku“ v centrální části Průhonického parku – viz příloha plán parku a fotodokumentace, obr. 48-51.
3. Oprava historické kamenné ohradní zdi při jihozápadní hranici Průhonického parku, výstavba nového palisádového dřevěného oplocení parku při této hranici, které nahradí staré a nefunkční oplocení drátěné – viz příloha plán parku a fotodokumentace, obr. 52-53.
4. Obnova mlatových parkových cest (cca 5 500 m²) a zámecké vyhlídkové terasy - viz příloha plán parku a fotodokumentace (obnova severozápadní přístupové cesty od zámku do parku), obr. 54-57.
5. Úprava nástupního prostoru u hlavního vstupu do parku a zámku – parkoviště – pěší promenáda a výjezdová část žulová kostka, parkovací místa – mlatové povrchy.

6. Rekonstrukce dřevěných mostků přes bezpečnostní přeliv rybníka Bořín a rybníka Labešky - viz příloha plán parku a fotodokumentace, obr. 61-63.
7. Nové úpravy některých míst (zámek – Bašta; vyhlídková terasa; břehy Botiče; napájecí kanál; Alpinum) – viz příloha plán parku a fotodokumentace, obr. 64-70.

Správce parku společně s Obcí Průhonice v roce 2013 také podali společnou žádost na Krajský úřad Středočeského kraje o zrušení či uzavření historické silnice (nižší dopravní třídy) procházející parkem a dělící Průhonický park na dvě části s cílem mj. sjednotit tento statek v jeden celek z hlediska návštěvnického provozu.

II. b) významné plánované restaurátorské akce a stavební rehabilitace

11) Revitalizace Václavského náměstí; Nové Město, Praha 1 (Obr. 26)

Celková architektonická úprava prostoru Václavského náměstí je dlouhodobě koncepčně připravována. Vítězný návrh na revitalizaci Václavského náměstí vzešel z architektonické soutěže realizované již v roce 2005. Vycházel z požadavků na sjednocení použitých materiálů, jasné vymezení jednotlivých prostorů náměstí pro různé druhy dopravy, rozšíření chodníků pro chodce, umístění dalších stromořadí a zabezpečení dostatečné parkovací kapacity formou velkokapacitních garáží. Tento návrh byl pozitivně projednán v letech 2011-12 se všemi dotčenými orgány státní správy a správci technické infrastruktury. Jeho první část řeší plochu náměstí v jeho dolní části od křížení s ulicemi Jindřišskou a Vodičkovou, druhá část pak zbylou plochu od uvedeného křížení až k předpolí Národního muzea v horní části náměstí.

Projekt revitalizace náměstí také počítal s postupným návratem tramvajové dopravy. Propojení Václavského náměstí a Vinohradské třídy tramvajovou tratí by totiž bylo významným urbanistickým počinem podporujícím původní prostorovou i funkční kontinuitu těchto prostorů a posiluje jejich historickou vazbu. O realizaci, resp. znovuzavedení tramvajové trati v ose náměstí, která by spojovala trasu v Jindřišské a Vodičkově ulici, vedla okolo budovy Národního muzea, křížila Severojižní magistrálu a napojovala se na trať ve Vinohradské a Škrétově ulici, však dosud není rozhodnuto. V listopadu 2013 Rada hl. m. Prahy schválila pořízení změny územního plánu, která by realizaci záměru umožnila, a doporučila její schválení Zastupitelstvu hl. m. Prahy. V rámci tohoto řízení budou zadány studie proveditelnosti a případně vybrány i nejvhodnější řešení a přesná trasa trati. Velmi přínosným počinem v rámci revitalizace náměstí by také byla realizace tzv. Muzejní oázy – vytvoření komfortního přímého širokého městského chodníku mezi horní částí Václavského náměstí a Vinohradskou ulicí (více je uvedeno výše v 1. kapitole – reakce české strany na doporučení reaktivní monitorovací mise Centra pro světové dědictví/ICOMOS z roku 2010 č. 3.3).

Sporným bodem projektu revitalizace Václavského náměstí z hlediska zájmů státní památkové péče i dopravní a ekologické zátěže území je řešení dostatečné kapacity veřejných parkovacích stání. Městská část Praha 1 prosazuje vybudování velkokapacitního podzemního parkoviště pod severovýchodní částí náměstí – pod blokem domů ohraničeným ulicemi Václavské náměstí, Jindřišská, Na Příkopě a Panská (viz níže – bod 24) – což je jedna z celkem tří uvažovaných variant. S ní je však spojena realizace ramp z plochy náměstí pro vjezd do garáží v celkové délce 80 m v prostoru navrhovaných rozšířených chodníků před pěti domy (čp. 839-834). Od plochy náměstí by měly být rampy odděleny masivním kamenným zábradlím. Orgány státní památkové péče podmiňují souhlas s realizací garáží i ramp vypracováním studie o dopravní obslužnosti. Magistrát hl. m. Prahy-Odbor památkové péče navíc připravuje novou koncepci umístování a řešení (podzemních) garážových stání na

území Historického centra Prahy (C 616-001). Tato část úpravy Václavského náměstí je tedy v současné době otevřená.

12) Čp. 939, Jindřišská 20, Nové Město, Praha 1, kulturní památka

Je naplánována obnova pozdně barokního dvoupatrového paláce s mladšími patrovými dvorními křídly. Orgány státní památkové péče projekt odsouhlasily v roce 2013 s podmínkami zachování všech autentických prvků kulturní památky. Objekt prošel rozsáhlou rekonstrukcí v 80. letech 20. století, navržené úpravy částečně rehabilitují vzhled historických výplní a povrchů. Na místě středního novodobého křídla bude realizován nový čtyřpodlažní objekt. Při obnově bude kladen důraz na restaurování cenných prvků historických interiérů.

13) Čp. 553, Sixtův dům, Celetná 2, Kamzíkova, čp. 544, čp. 547, U Kamenného ptáka, Železná 3, čp. 548, čp. 546, čp. 824, U Uherské koruny, Železná 3a, čp. 548, čp. 1094, U Jednorožce, U Bílého koníčka, Kamzíkova 5, čp. 539, čp. 556, U Černého slunce, Celetná 8, čp. 551, U Kamenného beránka, Staroměstské náměstí 17, čp. 542, U Bílého kamzíka, U Tří panen, Staré Město, Praha 1, všechny objekty jsou kulturní památky

Projednávaný záměr předpokládá spojení a přestavbu skupiny domů na Starém Městě mezi ulicemi Celetnou, Železnou a Kamzíkovou na luxusní hotel. V těchto objektech bohužel není možné udržet funkci stálého bydlení, protože nespĺňují současné platné hygienické předpisy a nároky obyvatel na oslunění a přirozené osvětlení bytů a další aspekty standardu bydlení 21. století. V minulosti již dokonce bylo vydáno stavební povolení, ale většina objektů je delší dobu nevyužívána. S investičním záměrem spadajícím svým vznikem již do 90. let 20. století, vyslovil Národní památkový ústav už v minulosti několikrát svůj nesouhlas. V současnosti investor zamýšlí připojit k projektu další sousední domy. Vzhledem k tomu, že se jedná se o nejcennější část Starého Města, je prioritou státní památkové péče zachování co největší autenticity středověký domů a původní historické parcelace. Historická stratigrafie v jádrech románských a gotických měšťanských domů zatím nebyla výrazně narušena, což by se mohlo při nevhodné přestavbě stát. S ohledem na rozsah tohoto záměru v březnu 2013 projednala investorem nově prezentovaný projekt hotelu Vědecká rada generální ředitelky Národního památkového ústavu a konstatovala, že považuje uvedený záměr z hlediska státní památkové péče za zcela nepřijatelný. Upozornila, že záměr je v rozporu nejen s účelem platného zákona o státní památkové péči, ale také s mezinárodními závazky České republiky. Vzhledem k mimořádné poloze souboru domů v těsné blízkosti Staroměstského náměstí hodlá projekt sledovat i Rada světové památky. V lednu 2014 podal investor žádost o závazné stanovisko k dokumentaci pro stavební povolení. Připomínky Národního památkového ústavu a Rady světové památky však bude Magistrát hl. m. Prahy-Odbor památkové péče respektovat.

II. c) Zahájené nebo dokončené novostavby v Historickém centru Prahy (C 616-001)

14) Novostavba polyfunkčního objektu QUADRIO (dříve tzv. COPA Centrum) nad stanicí metra Národní; č. parc. 724 a 725, k.ú. Nové Město, ulice Spálená, Purkyňova a Charvátova, Praha 1 (Obr. 27-29)

Na jaře roku 2012 začala nad stanicí metra Národní třída na již dlouho existující proluce, vzniklé v sedmdesátých letech 20. století, dlouho připravovaná výstavba polyfunkčního objektu. V předchozích letech na parcelách probíhal záchranný archeologický výzkum a přípravné práce. Část sklepů, které se dochovaly při Spálené ulici z gotické zástavby Nového města, byla prohlášena za kulturní památku a kvůli ochraně byla od novostavby separována železobetonovou konstrukcí. Dokončení stavby se předpokládá v listopadu 2014.

Návrh vytváří prostorově členitou strukturu šesti objektů, jejichž navrhovaná členitost se uplatní především v uličních a dálkových pohledech. Objekt je tvořen šesti samostatnými, vzájemně propojenými budovami, z nichž jedna se přimyká k objektu obchodního domu Tesco-My a ostatní čtyři budovy vymezují svojí nárožní polohou obrys území určeného k zástavbě. Šestá budova je sevřena mezi čtveřicí budov a sjednocuje tuto skupinu do jednoho prostorově členěného celku. Meziprostor mezi budovami vytváří krytou ulici – městskou pasáž, spojující ulice Spálenou a Charvátovu. Pasáže jsou pro Prahu typickým fenoménem. Součástí návrhu je rovněž humanizace přilehlých exteriérových prostor včetně architektonického řešení nového náměstí, situovaného podél ulic Vladislavova a Charvátova. Zde vzniknou odpočinkové plochy se zelení, lavičkami a vodními prvky.

Odstupy mezi jednotlivými budovami vytvářejí vnitřní atria, zastřešená nad úrovní 2. nadzemního podlaží prosklenými světlíky prosvětlujícími pasáže. Do těchto světlíků jsou integrovány prvky zeleně oživující jinak plně zastavěnou oblast. Obvodový plášť administrativní části objektu je kombinací prosklených ploch s masivními horizontálními římsami z umělého kamene. Tyto římsy jsou – při zachování soudobého architektonického výrazu objektu – určitým pandánem říms a balustrád okolních historických objektů. Za jakousi „pátou“ fasádu multifunkčního komplexu je možno považovat střešní krajinu, kde jsou navrženy střešní terasy s výrazným podílem zeleně. Na nároží ulic Vladislavova a Purkyňova je soliterně situován bytový objekt, využívající výhledu do nového náměstí. Jeho fasády jsou tradičnější, pracující s kompozicí francouzských oken, arkýřů a balkonů.

Do ulice Spálené je orientováno hluboké podloubí v celé šíři průčelí, které rozšiřuje chodník v blízkosti této vysoce frekventované stanice tramvaje a kryje chodce před nepříznivým počasím. Na nároží ulic Spálená a Purkyňova nově povedou eskalátory ze stanice metra. Tímto způsobem investor zvýší komfort cestujících v okolí tohoto významného uzlu hromadné dopravy.

Objekt je příkladem zajímavého a přínosného urbanistického řešení daného prostoru – průchozí pasáže, kombinace bytového, administrativního a komerčního využití a kultivace

zastávky metra. Polyfunkčnost tohoto objektu je v souladu s polyfunkčností Historického centra Prahy (C 616-001).

15) Florentinum – výstavba administrativně-obchodního komplexu na místě budov čp. 1020 a 1022, č. parc. 195/2, 197/2, 198/1, 198/4, 198/5, 199, 201/1, 201/2, 213, 226/2 a 227/2, mezi ulicemi Na Florenci a Na Poříčí, Nové Město, Praha 1 (Obr. 30-32)

Na místě odstraněných objektů bývalého Rudého práva/České typografie (kterým v osmdesátých letech 20. století padly za oběť zahradní pavilon a západní křídlo sousedního Desfourského paláce) bylo vybudováno největší administrativní a nákupní centrum v Praze – Florentinum – které je mimo jiné vybaveno 600 parkovacími stáními v podzemí, jehož archeologická stratifikace byla, bohužel, téměř zcela zničena již výstavbou v osmdesátých letech. Výstavba započala v březnu 2012 a kolaudace proběhla již v říjnu 2013.

Novostavba o celkem devíti podlažích stojící naproti Masarykovu nádraží je tvořena dvěma delšími paralelními trakty, které jsou propojeny párem příčných spojovacích traktů. Výška objektu dosahuje nejvyššího bodu bývalého objektu Rudého práva/České typografie. Uvnitř komplexu vzniklo otevřené atrium či náměstí (piazza) o rozloze 3000 m² a bude také rekultivována historická Desfourská zahrada (c. 2000 m²). Nedochozí tak tedy k 100% zástavbě parcely. Atrium/piazza bude spojeno pasáží s ulicí Na Poříčí, kde dochází k renovaci dalšího kancelářského objektu z třicátých let 20. století. Tím vzniká důležitá pěší spojnice mezi ulicemi Na Florenci a Na Poříčí směrem k významnému vnitroměstskému nádraží (Masarykovo nádraží).

Projekt předjímá budoucí architektonické řešení uličního prostoru podél kolejiště Masarykova nádraží – do budoucna se počítá s úpravami/přestavbami protější strany ulice, kde se dnes nacházejí nízké a z větší části nevyužívané administrativní a technické objekty, v plnohodnotnou městskou třídu.

16) Čp. 854, Na Příkopě 14, Panská, Nové Město, Praha 1 (Obr. 33-34)

Budova postavená jako centrála České průmyslové banky v neoklasicistním stylu ve dvacátých letech 20. století prošla v uplynulých letech nákladnou přestavbou. V budoucnu bude sloužit k administrativně-obchodním účelům. V současnosti probíhají dokončovací práce. Při ulici Panská vznikla novostavba, která do sebe zakomponovala průčelí původního objektu z třicátých let 20. století.

17) Čp. 826, Václavské náměstí 25, Nové Město, Praha 1, kulturní památka (Obr. 35)

Na podzim roku 2013 započala obnova významné dominanty Václavského náměstí, secesního hotelu Evropa. Unikátní historický interiér hotelu má být během celkové opravy restaurován a

zachovat si svůj autentický charakter. Některé části hotelu hlavně ve dvorní části však budou upraveny zcela nově. Uprostřed dvora vyroste osmipatrová solitérní novostavba oválného půdorysu s terasou na střeše a propojená ve spodních podlažích s uliční budovou. Z hlediska integrity mikroprostředí vnitrobloku je možné, že tyto zásahy nebudou v krátkodobém horizontu veřejností kladně přijaty, ale na dálkových pohledech se nový dvorní objekt neprojeví a integrita ani OUV statku nebude ohrožena.

18) Čp. 135, Mikulandská 7, č. parc. 841, 842, Národní třída, Nové Město, Praha 1, kulturní památka (Obr. 36-37)

Na podzim roku 2012 bylo započato s demolicí vnitřních částí méně hodnotných dvorních křídel barokního Schönkirchovského paláce, čímž byla zahájena přestavba stávajícího objektu, jeho dostavba a také novostavba na nárožní novodobé proluce při Národní třídě. Počítalo se zde s hotelovým provozem. V následujícím roce byl ovšem předložen nový projekt, který zásadně mění především podobu fasád, ale také využití objektu. Hlavní náplní má být nyní administrativa, část kapacity objektu ale bude využita i k bydlení. Ve srovnání s původním návrhem je nový projekt jednoznačně šetrnější k dochovaným historickým prvkům samotného paláce. V suterénních prostorách pod plochou dvora a také pod novostavbou vznikne parkoviště. Dojde také k zastavění části dvora – západní křídlo bude nyní stejně vysoké jako nová hlavní uliční budova na proluce. Nedávno byl ukončen rozsáhlý záchranný archeologický výzkum. Části historických objektů budou zachovány pod současnou vozovkou.

19) Čp. 1105, Truhlářská 11, a čp. 1089, Soukenická 12, Nové Město, Praha 1

Na místě dvorního třípodlažního objektu čp. 1105 z druhé poloviny 19. století, který stojí při severní části parcely na hranici s čp. 1089, je naplánována novostavba. Její součástí bude také spojovací křídlo, které propojí novostavbu s hlavním uličním objektem. Novostavba bude mít osm nadzemních podlaží a dvě podzemní podlaží, v kterých se bude umístěno 25 parkovacích stání. Závazné stanovisko Magistrátu hl. m. Prahy z roku 2010 bylo vydáno v souladu s Národním památkovým ústavem. Kvůli negativním dopadům na zastínění sousedního objektu musela být novostavba ve své západní polovině snížena o 4 metry. Čtyřpodlažní uliční klasicistní budova bude zrenovována a nastavěna o další patro, které má respektovat rozvržení stávající fasády.

Na dvorní objekt navazuje také osmipatrová novostavba na ploše dvora čp. 1089, která se bude přimykát k uličnímu jednopatrovému klasicistnímu patrovému objektu se středověkým jádrem při Soukenické ulici. Tento objekt nebude nastavěn, ale novostavba bude nad něj částečně vykonzolidována. Objekt novostavby bude jednotný v úrovni suterénu s parkovištěm a přízemí. Od prvního do osmého patra ale bude členěn do dvou samostatných objektů. Kladným efektem tohoto projektu bude jeho výlučná bytová funkce, neboť Praha usiluje o návrat funkce bydlení do části 001 statku.

20) Čp. 26, Jungmannova 15, Nové Město, Praha 1 (Obr. 38-39)

V současnosti zde probíhá novostavba administrativního centra za ponechanou historickou uliční fasádou a středním traktem uličního křídla. V jejím parteru vznikne vjezd do třípodlažního podzemního parkingu (o 64 stáních), který bude vybudován pod celou plochou dvora. Na nový uliční objekt bude navazovat novostavba půdorysného tvaru L. Oproti hřebenu střechy uličního objektu budou dvorní křídla navýšena o jedno patro. Během záchranného archeologického výzkumu byla zachycena další část středověkého židovského pohřebiště, které je z písemných pramenů známo jako Židovská zahrada. Vzhledem k tomu muselo dojít ke změně projektu, aby hroby byly zachovány in situ, jak odpovídá zásadám památkové ochrany i náboženským zvyklostem.

III. Plánovaná stavební činnost v Historickém centru Prahy (C 616-001) a jeho ochranném pásmu, významná z hlediska památkové péče

21) Čp. 309, dům U Kasírů, Na Perštýně 13, Bartolomějská 13, Průchodní 2, Staré Město, Praha 1, kulturní památka

Je plánována rehabilitace dlouhodobě opuštěného areálu objektů z 18. a 19. století a zároveň novostavba/dostavba na starší proluce. Komplex má sloužit jako hotel. V roce 2012 došlo na ploše proluky k záchrannému archeologickému výzkumu, který odhalil cenné původní přízemní partie románského objektu. V důsledku toho došlo ke změně projektu a investor ustoupil od výstavby podzemního parkoviště v tomto prostoru. Práce na obnově barokního a klasicistního areálu, který ve hmotě ukrývá z podstatné části gotické a románské objekty, doposud nezačaly. Nově plánovaná část komplexu na proluce má dosáhnout výškové hladiny sousedních objektů. Projekt je v současné době stále v procesu posuzování na Magistrátu hl. m. Prahy-Odboru památkové péče, který ho v následujících měsících ještě prodiskutuje s odbornými orgány státní památkové péče a svým poradním orgánem, Sborem expertů pro památkovou péči.

22) Čp. 785, Za Haštalem 3, č. parc. 864, 1026 a 1022, k.ú. Staré Město, Praha 1, kulturní památka

Oproti původně schválenému projektu z roku 2010 na novostavbu šestipatrového objektu na severní straně barokního jednopatrového areálu s čtyřkřídlym pavlačovým dvorem došlo v roce 2012 na základě změněného návrhu ke snížení tohoto objektu pouze na čtyři patra. Zároveň však byl podán návrh také na přístavbu jižní věžové části areálu, která má mít rovněž čtyři patra. Součástí projektu je rovněž rekonstrukce celého areálu pro bytové účely včetně půdní vestavby do stávajících krovů. Provozně bude historický objekt s novostavbami spojen. Upravený projekt byl schválen Magistrátem hl. m. Prahy-Odborem památkové péče v červenci 2012 a září 2013. Odbor se v dílčích bodech neztotožnil s odborným vyjádřením Národního památkového ústavu, protože v souhrnu konstatoval, že stavební úpravy objektu jsou ve schválené dokumentaci navrženy tak, že respektují dobové konstrukce, minimalizují bourací práce a vhodně doplňují dochovanou historickou zástavbu. Projekt z hlediska integrity mikroprostředí bude možná v krátkodobém horizontu působit příliš inovačně, v dálkových pohledech se však neprojeví a integrita ani OUV celku nebude narušena.

23) Čp. 818, 920 a 1601, Václavské náměstí 35 a 47, Opletalova 3, Nové Město, Praha 1 (Obr. 40-43)

V roce 2013 bylo vydáno územní rozhodnutí na novostavbu objektu označovanou jako „Květinový dům“ na místě objektu v nároží Václavského náměstí a Opletalovy ulice, který pochází již z konce 19. století s úpravami z dvacátých let 20. století. Proti plánované demolici

nárožního domu čp. 1601 v současnosti probíhají protesty občanských sdružení, která poukazují na zbytečnost demolice historické stavby a zároveň kontroverzní architektonické a urbanistické kvality nově navrhovaného objektu. Na sousední parcele bylo na konci roku 2013 odstraněno torzo pozdně secesní dvoupatrové stavby z roku 1911, jejíž část byla odstraněna již v roce 2009 po sejmutí památkové ochrany. Proti územnímu rozhodnutí na novostavbu nového objektu na místě obou parcel a dvorní části objektu čp. 818 bylo podáno odvolání.

Informace uvedené ve Zprávě z roku 2011 na s. 36-37 zůstávají v platnosti s tím, že demolice objektu byla povolena, ale zatím není definitivně schváleno hmotově-architektonické řešení nového objektu. Ten je nicméně navržen s nárožní věží – prvkem typickým pro Václavské náměstí.

24) Záměr novostavby ve vnitrobloku mezi ulicemi Na Příkopě, Jindřišská, Panská, V Cípu a Václavské náměstí; čp. 852, 835, 837, 896, 900, 1480, č. parc. 576, 578, 586/2, 586/3, 586/4, 593, 595, 599, 2376/1, 2306/1, 2306/6, 329, 2375, k.ú. Nové Město, Praha 1, objekty čp. 852, 896 a 1480 jsou kulturními památkami

Záměr předpokládá vybudování polyfunkčního objektu celoměstského typu, který zčásti pozmění strukturu místní parcelace a objemově zčásti navýší lokální zástavbu ve vnitrobloku mezi Václavským náměstím, Jindřišskou ulicí, Panskou a ulicí Na Příkopech.

Dosud však nebyla sladěna podoba návrhu a zejména hmotové řešení novostavby z hlediska zájmů chráněných orgány státní památkové péče. Vnitroblok by totiž měl vyplnit rozsáhlý komplex řešený jako jediná stavba, která bude teprve ve střešní rovině členěna do několika hranolových útvarů.

Projekt je kombinací výstavby charakteru novostavby uvnitř vnitrobloku a na pozemku budovy Václavské náměstí čp. 837 a rekonstrukce historických uličních křídel budov po obvodu bloku (Václavské náměstí čp. 835, Jindřišská čp. 900, Panská čp. 896 a 1480) a klasicistní jízďárny významné kulturní památky, paláce Silva Tarouca čp. 852 uvnitř bloku. Záměr navazuje na tradici pražských pasáží a navrhuje propojení jednotlivých ulic, jež blok ohraničují, systémem krytých pasáží umožňujícím neomezený průchod mezi ulicemi a budoucí případné napojení i na sousední pasáže. Otázka dopravy v klidu (tj. parkování) ve spodní části Václavského náměstí je v rámci tohoto velkého projektu řešena přesunem parkovacích míst do podzemí (viz bod 11 – Revitalizace Václavského náměstí). Vlastní polyfunkční objekt je zamýšlen jako kombinace obchodní a administrativní funkce. V 1. suterénu až 3. nadzemním podlaží jsou navrženy obchodní plochy a plochy pro stravování. Ostatní nadzemní podlaží (celkem až sedm) jsou určena pro kanceláře.

Problematické se jeví z urbanistického hlediska především samotné vyplnění vnitrobloku jediným objektem, který by měl vyrůstat hned za uličními bloky, a to včetně nízkopodlažních barokních paláců (kulturních památek) v Panské ulici čp. 896 a čp. 1480 i dalších bloků nebo dokonce pouze zbývajících uličních traktů do Jindřišské ulice a Václavského náměstí.

Jízdárna paláce Silva Tarouca (kulturní památka) by se měla ocitnout zcela obestavěná v centru nově projektované pasáže.

Kritika záměru odbornou veřejností poukazuje na nevhodné hmotové řešení, které směřuje v daném bloku k zániku původní středověké parcelace z doby založení Nového Města včetně slepé ulice V Cípu, která je doložena již od 14. století, a podle projektu by se měla proměnit v pasáž. V neposlední řadě se v případě realizace projektu může zvýšit také ekologická zátěž území díky plánovanému podzemnímu parkovišti pro 480 vozů.

S ohledem na rozsáhlost projektu a jeho možné dopady na mimořádnou univerzální hodnotu statku dosud předložený návrh označila jako nepřijatelný v březnu 2013 také Vědecká rada generální ředitelky Národního památkového ústavu, protože projekt popírá zásady historického urbanismu a jako základní podmínky pro přijatelnost záměru stanovila především: respektování historické parcelace včetně ulice V Cípu, respektování poměru zastavěných a nezastavěných ploch a charakteru zástavby, ponechání většího podílu stávající zástavby, zohlednění potřeb místních obyvatel a v neposlední řadě také omezení kapacity parkovacích stání. Za nepřijatelný považuje Vědecká rada také případný zábor pro vjezd do garáží na úkor veřejného prostoru Václavského náměstí (viz také bod 11 – Revitalizace Václavského náměstí).

V březnu 2013 byla Magistrátu hl. m. Prahy-Odboru památkové péče předložena k posouzení dokumentace k územnímu řízení, kterou však žadatel v červnu na základě negativního posouzení vzal zpět. Vzhledem k rozsahu projektu a mimořádné exponovanosti místa se záměrem zabývala na svém jednání v dubnu 2013 Rada světové památky, která formulovala tato doporučení:

1. Rada světové památky doporučuje rehabilitaci komplexu paláce Silva Tarouca, včetně zahrady.
2. Rada světové památky doporučuje zachování ulice v Cípu.
3. Rada světové památky nedoporučuje umístění vjezdových/výjezdových ramp z předpokládaného parkoviště na Václavské náměstí, doporučuje hledat jiné řešení.
4. Rada světové památky doporučuje respektovat historickou parcelaci, nikoliv pojmout objekt jako monoblok.
5. Rada světové památky doporučuje, aby dvorní zástavba nepřevýšila zástavbu uliční.

Žadatel předložil ke schválení upravený projekt v říjnu 2013, ale v polovině prosince 2013 ho opětovně vzal zpět.

25) Obecní dvůr – přestavba objektů čp. 800, U Milosrdných 16, U Obecního dvora 9 a čp. 1017, U Milosrdných 18, U Obecního dvora 11, č. parc. 928, 929, 931/5 a 932/2, k.ú. Staré Město, Praha 1, kulturní památka

Tento v jádru již gotický objekt, který svou současnou podobu získal na konci 18. a v první polovině 19. století, byl dlouhou dobu nevyužívaný. V roce 2011 provedl nový vlastník, který zamýšlí projekt přebudovat na bytové účely s částečným komerčním využitím, nejprve nutné

zabezpečovací práce a také připravil nový stavební záměr s ohledem na aktualizovaný stavebně historický průzkum a soupis uměleckořemeslných prvků. Novostavba, která má doplnit areál v jeho severozápadním nároží v proluce vedle funkcionalistického domu z 30. let, se v posledním návrhu výrazně přizpůsobila hodnotě prostředí památky. V projektu byla změněna podoba fasády a také zmizely ustupující terasy směrem do dvora. V červnu 2013 vydal Magistrát hl. m. Prahy-Odbor památkové péče závazné stanovisko k dokumentaci pro stavební povolení pro rekonstrukci a úpravám objektů B (severní křídlo objektu čp. 800), C (čp. 1017) a D (jižní a východní křídlo objektu čp. 800). Jedná o dobrý příklad přestavby dlouho nevyužívaných historických objektů v exponované lokalitě. Stavební povolení bylo stavebním úřadem Městské části Praha 1 vydáno v říjnu 2013. V rámci jednotlivých podlaží jednotlivých částí objektu budou nejprve provedeny bourací práce a posléze nové uspořádání vnitřního prostoru, samozřejmě v souladu se zásadami státní památkové péče a pod dohledem příslušných orgánů státní správy.

26) Č. parc. 117/1 a 117/2, k.ú. Nové Město, Růžová ulice, Praha 1

Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v hl. m. Praze, opakovaně v roce 2012 a 2013 vyloučil na základě jednání Památkové rady i metodického doporučení Národního památkového ústavu, generálního ředitelství, studii na novostavbu domu v Růžové ulici s převažující bytovou funkcí. Měla by mít sedm nadzemních podlaží a dvě podzemní podlaží s parkovacími stáními a také příčné nízkopodlažní křídlo. Jednalo by se o novostavbu, která navazuje na sousední uliční zástavbu Růžové ulice a opticky by tak řadovou zástavbu ulice zcelila. Nicméně plocha řešeného území se z druhé strany se otevírá do volného prostoru - jedná se totiž o bývalou farní zahradu kostela sv. Jindřicha. Na protější části pozemku se nachází patrové renesanční budovy – škola a fara. Území tak tvoří spolu s kostelem sv. Jindřicha a zvonící v urbanismu města velice cennou enklávu, která dokládá předasanační podobu této části Nového Města. Vzhledem k předpokladu dlouholetého vývoje bez výrazných stavebních zásahů od 14. století až do současnosti lze na ploše zahrady očekávat cenné archeologické doklady především předlokačního osídlení Prahy. Na základě zkušeností s podobnými územími byla zahrada zařazena odborníky mezi tzv. významné archeologické plochy. V dubnu 2013 vydal Magistrát hl. m. Prahy-Odbor památkové péče k projednávané studii kladné rozhodnutí, které ale bylo z procesních důvodů Ministerstvem kultury ČR v září 2013 zrušeno a věc vrácena prvoinstančnímu orgánu k novému projednání. V prosinci 2013 však Magistrát hl. m. Prahy-Odbor památkové péče studii tohoto projektu opět povolil, přičemž konstatoval, že zástavba těchto parcel je v principu možná, protože dojde ke zcelení uliční fronty a odstranění nežádoucího efektu slepých štítových stěn stávajících sousedních objektů, nezbytné však bude provedení záchranného archeologického výzkumu.

27) Čp. 717, Palackého 11, Nové Město, Praha 1, kulturní památka (Obr. 44)

Je naplánována oprava a dostavba stávajícího dvoupatrového klasicistního objektu. Projekt multifunkčního objektu počítá s odstraněním většiny vnitřních konstrukcí kromě obvodových

zdí a také se vznikem nového vjezdu do podzemního parkoviště skrz uliční fasádu. Dvorní i uliční křídla mají být nastavena, volná plocha dvora bude zastavěna čtyřpodlažní novostavbou v sousedství Františkánské zahrady. Podle názoru zástupců státní památkové péče jsou nepřijatelné především zásahy do vnitřních konstrukcí, jako jsou původní konstrukce krovů a jiných autentických prvků včetně středověkých sklepů, které mají být narušeny vjezdem do garáží. Památková rada Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště v hl. m. Praze, považuje také za předimenzované objemové navýšení současné zástavby. Magistrátu hl. m. Prahy-Odboru památkové péče byla v prosinci 2012 předložena k posouzení projektová dokumentace, která však v březnu 2013 byla po nesouhlasném odborném vyjádření Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště v hl. m. Praze, vzata žadatelem zpět za účelem úpravy projektu. Magistrát hl. m. Prahy-Odbor památkové péče bude samozřejmě požadovat, aby nový projekt byl v souladu se zájmy státní památkové péče.

28) Čp. 1535, Opletalova 4, a čp. 921, Opletalova 6, Nové Město, Praha 1

Projekt počítá s funkčním a stavebním propojením současného funkcionalistického objektu čp. 1535 a novostavby na místě novobarokního dvojdomu čp. 921. Funkcionalistický objekt by měl být zvýšen o sedmé patro a dále by mělo dojít k vybudování podzemního parkingu v prostorách bývalého suterénního sálu.

Do novostavby na sousední parcele má být zakomponován pouze uliční trakt novobarokního objektu s bohatě členěnou fasádou. Nový objekt bude mít rovněž osm nadzemních podlaží jako sousední. Dvory jsou navrženy k zastřešení. Památková rada Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště v hl. m. Praze, vznesla proti návrhu výhrady. Zatím probíhají pouze konzultace ke studii, správní řízení dosud zahájeno nebylo. Zástupci státní památkové péče budou samozřejmě požadovat úpravy projektu v souladu se zájmy státní památkové péče – mimo jiné zachování alespoň nejcennějších částí novobarokního objektu.

29) Čp. 564; Žitná 14, Nové Město, Praha 2, kulturní památka

Pro tento delší dobu nevyužívaný objekt vydal stavební úřad Městské části Praha 2 v srpnu 2012 územní rozhodnutí o změně stavby k projektu přestavby objektu na hotelové zařízení. Je připravována přestavba uličního objektu ve stávajícím plášti s vytvořením místní expozice Antonína Dvořáka (v prostoru jeho bývalého bytu). Ve dvorní části je plánována celková přestavba dvorních klasicistních pavlačových křídel s ponecháním obvodové půdorysné stopy.

Objekty nacházející se v ochranném pásmu části 001 Historického centra Prahy

1) Rezidence „Central Plaza“; č.parc. 4269/1, 4269/5, 4269/15, 4269/16, 4269/17, 4269/18, 4269/9, 4269/12, 4382, 4302/3, 4269/7, 4270, 4272, 4268/10, 4268/16, 4268/17, 4268/18, 4267/12, 4268/8, 4268/9, k.ú. Žižkov, Olšanská ulice, Praha 3

V listopadu 2010 bylo vydáno pravomocné rozhodnutí o umístění stavby na záměr stavby s názvem „REZIDENCE CENTRAL PLAZA, Bytový dům, Olšanská ulice, k.ú. Žižkov, Praha 3“, včetně související technické infrastruktury.

Bytový dům je navržen jako pětipodlažní uzavřený blok téměř čtvercového půdorysu o rozměrech cca 104 x 104 m a o výšce cca 16,6 m, tj. 268,8 m.n.m., s plochou zeleně uprostřed, ze kterého vyrůstá pět čtvercových osmnáctipatrových věží o shodné výšce 54,0 m, výtahové šachty převyšují střechu o cca 1,3 m. Jednotlivé věže jsou rozmístěny po obvodu čtvercové podnože a tvoří tedy řadu. V severním pětipatrovém bloku je k uliční čáře v přízemí situováno komerční využití, zbytek bloku a věže čistě pro obytnou funkci obsahující cca 742 bytových jednotek. Fasáda je řešena jako kontrast vodorovných předsazených stropních desek před líc fasády obíhajících po obvodu věží s barevným řešením ploch obvodových stěn pater, mezi okenními a dveřními otvory.

Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v hl. m. Praze, navrhovaný projekt vyloučil kvůli možnému narušení pohledových horizontů města. Vycházel zde rovněž z praktické zkušenosti z vizuálního působení výškových objektů na opačné straně Olšanské ulice, tzv. Central Parku.

Magistrát hl. m. Prahy-Odbor památkové péče (dále jen „MHMP OPP“) se při schvalování tohoto záměru (ve stupni územní řízení) se přiklonil ke stanovisku Institutu plánování a rozvoje hl. m. Prahy, který posoudil zákresy navrhovaného areálu novostaveb do digitálního prostorového modelu Prahy a vybrané panoramatické pohledy a následně konstatoval, že záměr se nijak rušivě v citlivých panoramatech neprojevuje, a je tak v souladu s režimem ochrany památkových hodnot jádrového území části 001 statku. MHMP OPP záměr schválil s podmínkami, požadujícími citlivé barevné a materiálové řešení fasád, které zajistí ochranu panoramatu města. V listopadu 2013 bylo vydáno závazné stanovisko k projektové dokumentaci pro stavební povolení, které určuje podmínky pro řešení obvodového pláště navrhovaných budov. Bylo stanoveno, že horní partie osmnáctipodlažních staveb budou upraveny do neutrálního odstínu splývajícího s oblohou. Barevné řešení má být znovu předloženo ke schválení v samostatném správním řízení.

Pro dílčí stavební objekty tohoto záměru již bylo vydáno pravomocné stavební povolení (v srpnu 2012 pro areálové komunikace; v lednu 2013 pro přeložky kabelů). Dle posledních zpráv dokončuje investor ve spolupráci s projektantem dokumentaci pro stavební povolení na hlavní objekt bytového domu. Žádost o stavební povolení na bytový dům bude na příslušný stavební úřad podle předpokladu investora podána v 1. čtvrtletí roku 2014.

2) Administrativní komplex „Karlín Hall“, k.ú. Karlín, ulice Pernerova, Praha 8

Tento komplex sestává z objektu „Karlín Hall 1“, který vznikl rekonstrukcí bývalé tovární haly, a nově budované administrativní budovy „Karlín Hall 2“ s víceúčelovým kulturním sálem. „Karlín Hall 2“ má osm nadzemních podlaží (z toho poslední dvě ustoupená). Projekt, který se stal jednou z nových dominant Karlína, je významný nejen rehabilitací a novým využitím bývalého průmyslového objektu, ale i výrazným zapojením zeleně, která v tomto území téměř absenteje s výjimkou partií prohlášených za kulturní památky (parky na obou historických náměstích Karlína).

3) ArtGen Office Gallery, k.ú. Holešovice, ulice Argentinská, Tusarova a Jateční, Praha 7

ArtGen Office Gallery tvoří dvě budovy - devítipatrová budova Art a šestipatrová budova Gen, které jsou koncipovány jako místo pro administrativu i zdravotnická či kulturní zařízení. Na okolních volných plochách stávajících brownfields je plánovaná výstavba nové městské čtvrti s komplexní občanskou vybaveností. Projekt, který má být dokončen v roce 2014, bude významným příkladem moderní architektury v širším centru města. Základním prvkem jeho filozofie je symbióza zeleně, umění a moderní architektury. Důležitou a jedinečnou součástí ArtGenu bude i veřejné umění ve formě skulptur umístěných na různých místech a zpracovávajících různá témata.

4) Nová Palmovka, k.ú. Libeň, ulice Sokolovská a Zenklova, Praha 8

V září 2012 bylo vydáno stavební povolení na projekt, který je originálním a odvážným spojením polyfunkčního městského centra s velkou halou s obchody, nádvořím, restaurací, kulturními a sportovními zařízeními společně s prostory radnice Městské části Praha 8. Spojením radniční budovy s polyfunkčním centrem a úzkým napojením na městskou hromadnou dopravu vznikne atraktivní prostředí pro občany i zákazníky, které se tak stane novým významovým těžištěm a centrem městské části. Zadavatel (jímž je městská část) chce zároveň podpořit revitalizaci dlouhodobě neutěšené lokality Palmovka, významného uzlu veřejné dopravy. Architektonickou dominantou komplexu bude devítipatrový objekt vlastní radnice s výraznými hodinami na jedné z fasád, ostatní budovy budou mít jen maximálně tři nadzemní podlaží. I tento projekt se jistě stane významným příkladem moderní architektury v širším centru města bez negativních vlivů na OUV statku.

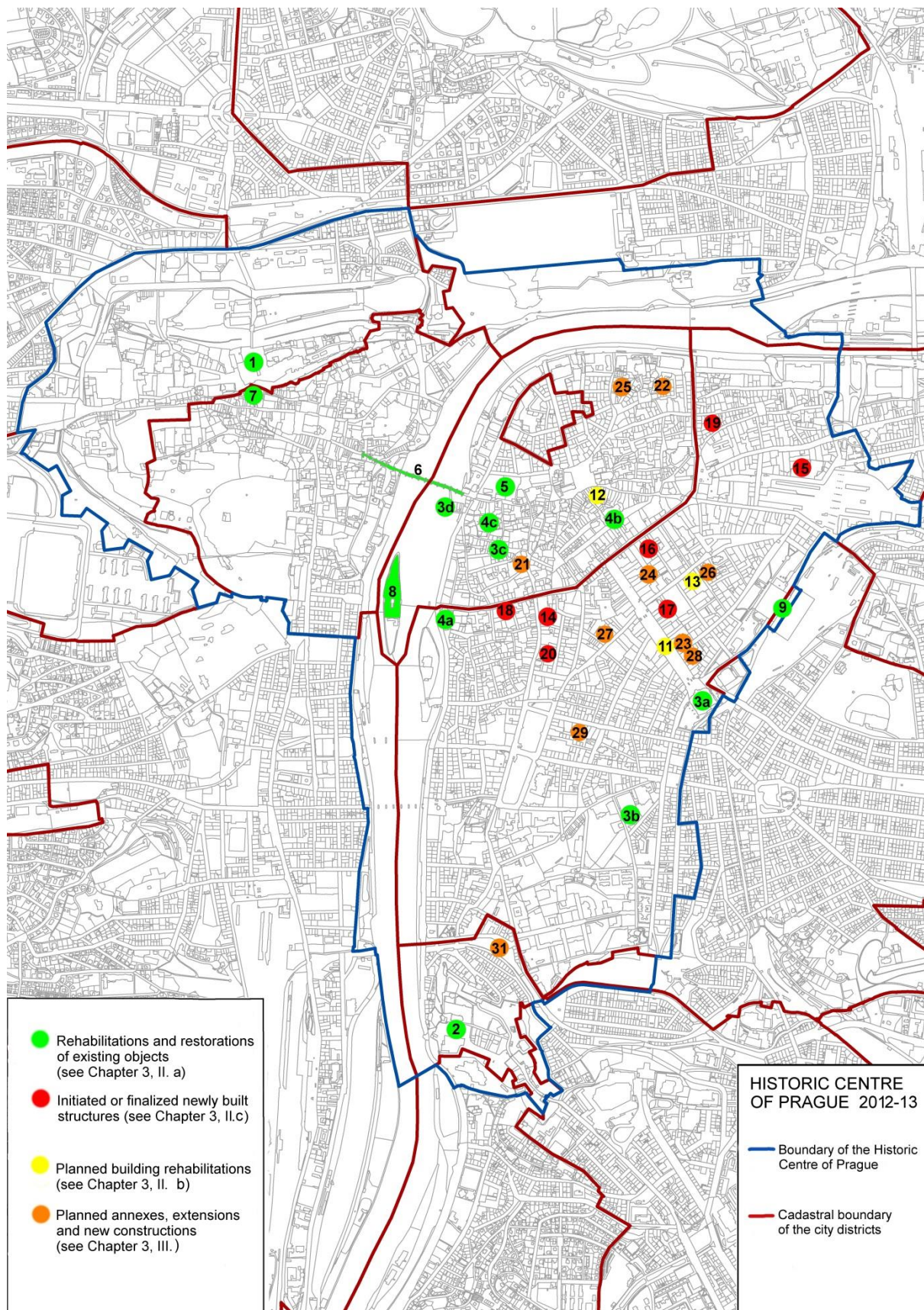
5) Trojský most, k.ú. Holešovice a Troja, Praha 7

Trojský most je součástí souboru staveb Městského okruhu v Praze v úseku Myslbekova – Pelc-Tyrolka. V návaznosti na budovaný městský okruh spojí dva vltavské břehy a nahradí

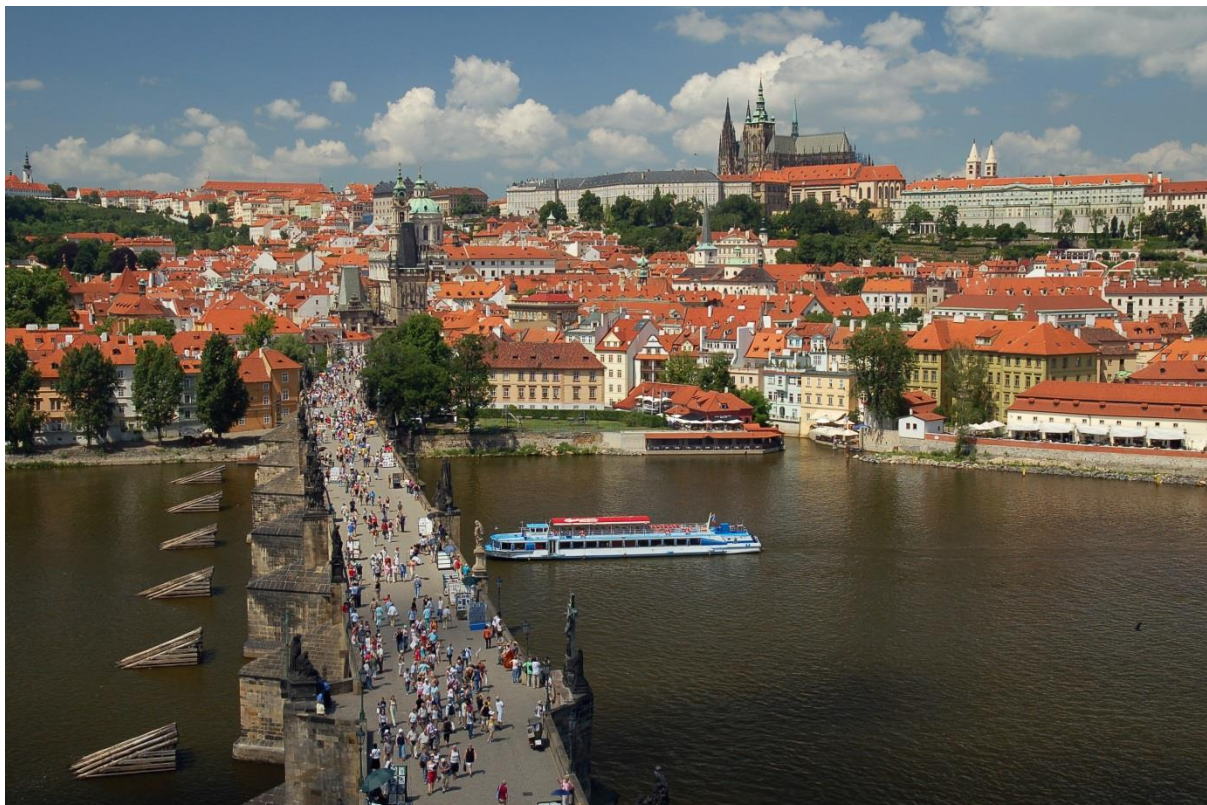
stávající tramvajový most, který leží o něco výše proti proudu řeky. Most je proveden jako pozemní komunikace pro automobilovou i městskou kolejovou dopravu. Je jednopatrový a nosnou konstrukci jeho hlavního pole tvoří ocelovo-betonový plnostěnný předpjatý síťový oblouk s dolní mostovkou. Jeho délka je 262,1 m, šířka pak 36 m, rozpětí oblouku hlavního pole mostu je 196 m. Trojský most je jedním z nejlepších příkladů moderní dopravní architektury v Praze v posledních letech a přispěje ke zklidnění dopravní zátěže části 001 statku.

OBRAZOVÁ PŘÍLOHA
HISTORICKÉ CENTRUM PRAHY (C 616-001)

Mapa Historického centra Prahy (C 616-001) se znázorněním objektů zmiňovaných v Kapitole 1 a 3 (č. 31 = Nádraží Vyšehrad)

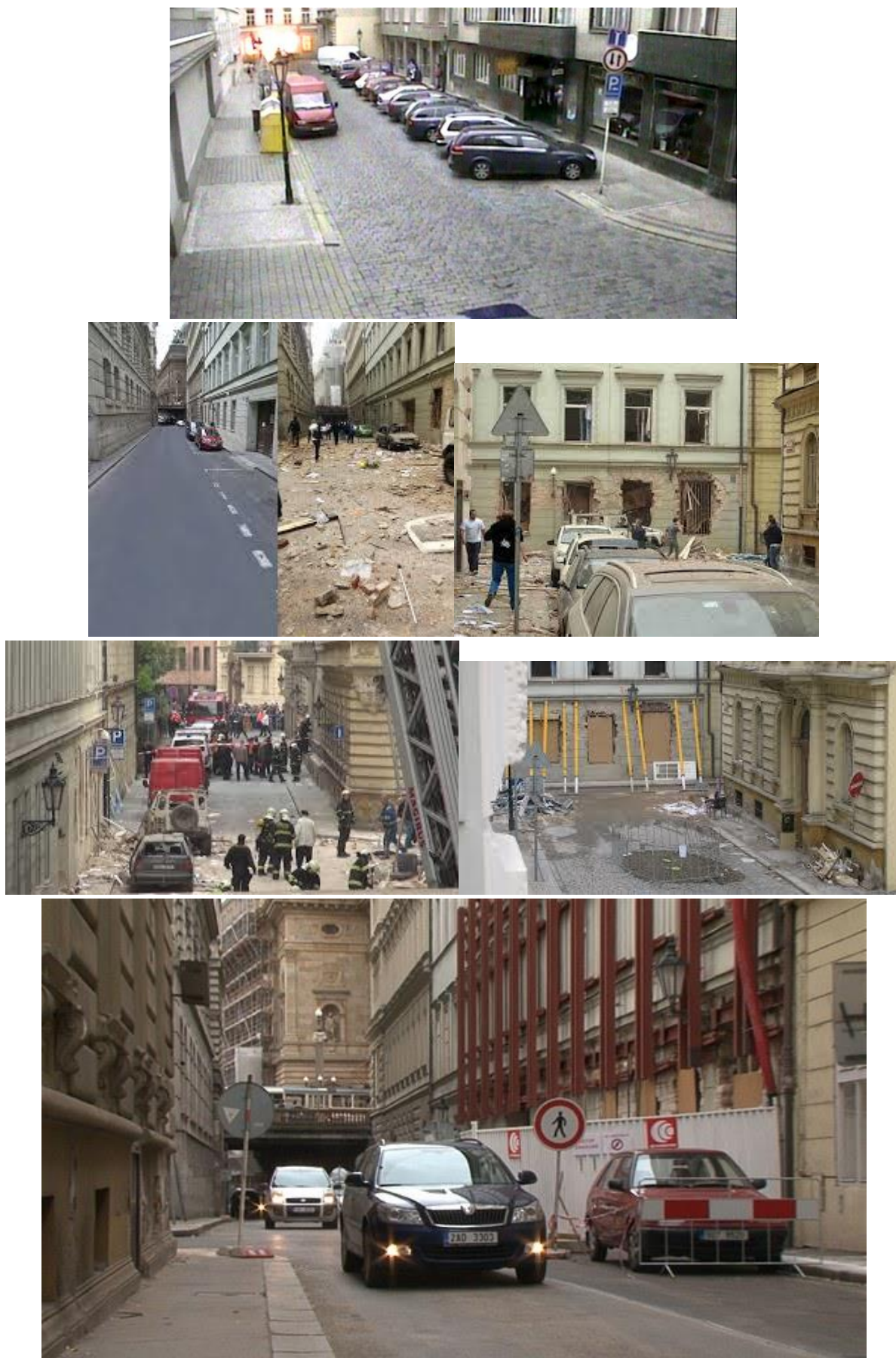
Obr. 1: Panorama Prahy – Malá Strana a Hradčany s Pražským hradem

Obr. 2: Malá Strana, Karlův most a Staré Město z věže katedrály sv. Víta

Obr. 3: Vizualizace projektu revitalizace Nádraží Vyšehrad

Obr. 4: Výbuch v Divadelní ulici; Divadelní ulice po znovuotevření v září 2013 (dole)

Obr. 5: Povodeň v červnu 2013

Obr. 6: Povodeň v červnu 2013

Obr. 7: Povodeň v červnu 2013

Obr. 8: Povodeň v červnu 2013

Obr. 9: Povodeň v červnu 2013

Obr. 10: Povodeň v červnu 2013

Obr. 11: Povodeň v červnu 2013

Obr. 12: Povodeň v červnu 2013

Obr. 13: Povodeň v červnu 2013

Obr. 14: Historická budova Národního muzea na Václavském náměstí (prosinec 2013)

Obr. 15: Historická budova Národního muzea na Václavském náměstí (prosinec 2013)

Obr. 16: Historická budova Národního muzea na Václavském náměstí (prosinec 2013)

Obr. 17: Historická budova Národního divadla (prosinec 2013)

Obr. 18: Historická budova Národního divadla (prosinec 2013)

Obr. 19: Národní divadlo při pohledu z mostu Legií (prosinec 2013)

Obr. 20: Národní divadlo při pohledu z mostu Legií (prosinec 2013)

Obr. 21: Střelecký ostrov po revitalizaci (prosinec 2013)

Obr. 22: Střelecký ostrov po revitalizaci (prosinec 2013)

Obr. 23: Střelecký ostrov po revitalizaci (prosinec 2013)

Obr. 24: Střelecký ostrov po revitalizaci (prosinec 2013)

Obr. 25: Sřtelecký ostrov po revitalizaci – výtah z mostu Legií (prosinec 2013)

Obr. 26: Návrh revitalizace Václavského náměstí

Obr. 27: Vizualizace polyfunkčního objektu QUADRIO

Obr. 28: Stavba polyfunkčního objektu QUADRIO (prosinec 2013)

Obr. 29: Stavba polyfunkčního objektu QUADRIO (prosinec 2013)

Obr. 30: Vizualizace komplexu Florentinum

Obr. 31: Komplex Florentinum (prosinec 2013)

Obr. 32: Komplex Florentinum (prosinec 2013)

Obr. 33: Objekt Na Příkopě 854/14 – Panská (prosinec 2013)

Obr. 34: Na Příkopě 854/14 – Panská (prosinec 2013)

Obr. 35: Václavské náměstí 826/25 – grandhotel Evropa (prosinec 2013)

Obr. 36: Mikulandská 135/7 – Národní třída (prosinec 2013)

Obr. 37: Mikulandská 135/7 – Národní třída (prosinec 2013)

Obr. 38: Jungmannova 26/15 (prosinec 2013)

Obr. 39: Jungmannova 26/15 (prosinec 2013)

Obr. 40: Václavské náměstí 1601/47 – Opletalova (prosinec 2013)

Obr. 41: Václavské náměstí 1601/47 – Opletalova (prosinec 2013)

Obr. 42: Václavské náměstí 1601/47 – Opletalova 920/3 (prosinec 2013)

Obr. 43: Vizualizace tzv. Květinového domu na místě objektu Václavské náměstí 1601/47 – Opletalova 920/3 (prosinec 2013)

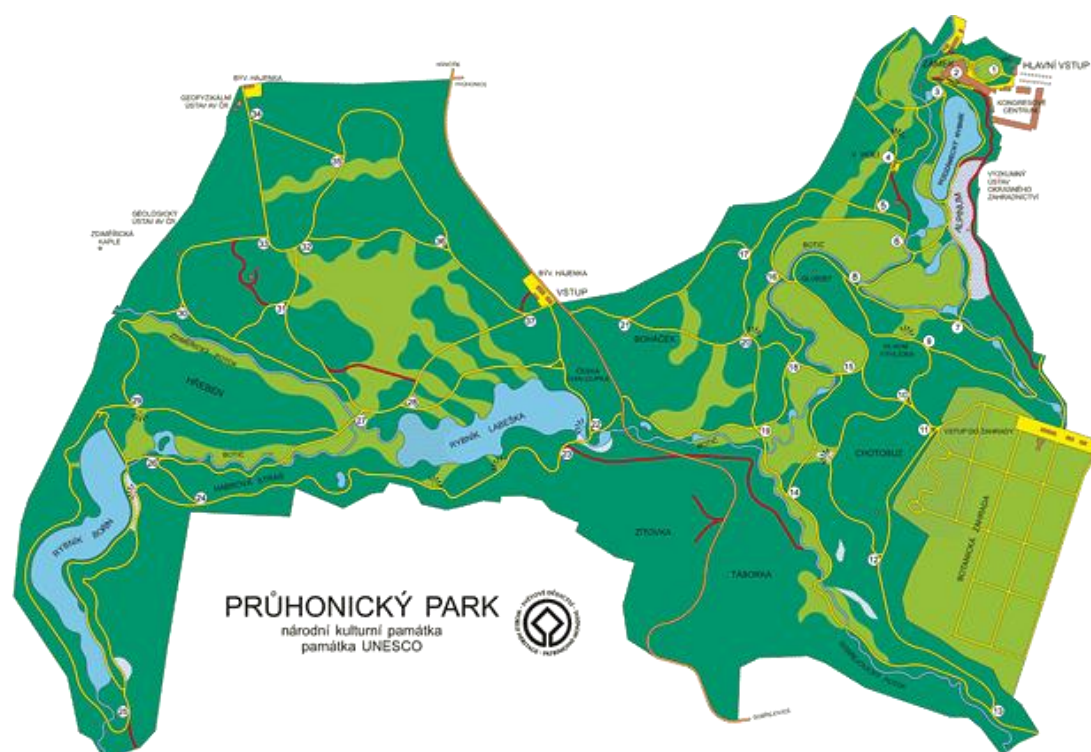
Obr. 44: Palackého 717/11 (prosinec 2013)

**OBRAZOVÁ PŘÍLOHA
PRŮHONICKÝ PARK (C 616-002)**

Obr. 45: Průhonický park a zámek

Obr. 46: Orientační plán Průhonického parku (C 616-002)

Obr. 47: Restaurovaná historická mapa Průhonického parku 1906 – 1908? (nedatováno) od F.F. Pleskota, včetně adjustáže do dubového rámu a UV muzeálního skla

Obr. 48: Pohled na Gloriet z jihovýchodu – stav před obnovou

Obr. 49: Pohled na Gloriet z jihovýchodu – stav po obnově

Obr. 50: Pohled na Gloriet ze severozápadu – stav před obnovou

Obr. 51: Pohled na Gloriet ze severozápadu – stav po obnově

Obr. 52: Historická kamenná ohradní zeď při jihozápadní hranici parku – stav před obnovou

Obr. 53: Historická kamenná ohradní zeď při jihozápadní hranici parku – stav po obnově

Obr. 54: Obnova severozápadní přístupové cesty od zámku do parku – stav před obnovou

Obr. 55: Obnova severozápadní přístupové cesty od zámku do parku – průběh prací

Obr. 56: Obnova severozápadní přístupové cesty od zámku do parku – stav po obnově

Obr. 57: Obnovená jižní přístupová cesta od zámku do parku

Obr. 58: Zámecká vyhlídková terasa – stav před obnovou

Obr. 59: Zámecká vyhlídková terasa – stav po obnově

Obr. 60: Zámecká vyhlídková terasa – stav po obnově

Obr. 61: Rekonstrukce dřevěných mostků přes bezpečnostní přeliv rybníka Labeška - během prací

Obr. 62: Rekonstrukce dřevěných mostků přes bezpečnostní přeliv rybníka Labeška - během prací

Obr. 63: Rekonstrukce dřevěných mostků přes bezpečnostní přeliv rybníka Bořín – stav po rekonstrukci

Obr. 64: Nová úprava prostoru u zámku (Bašta)

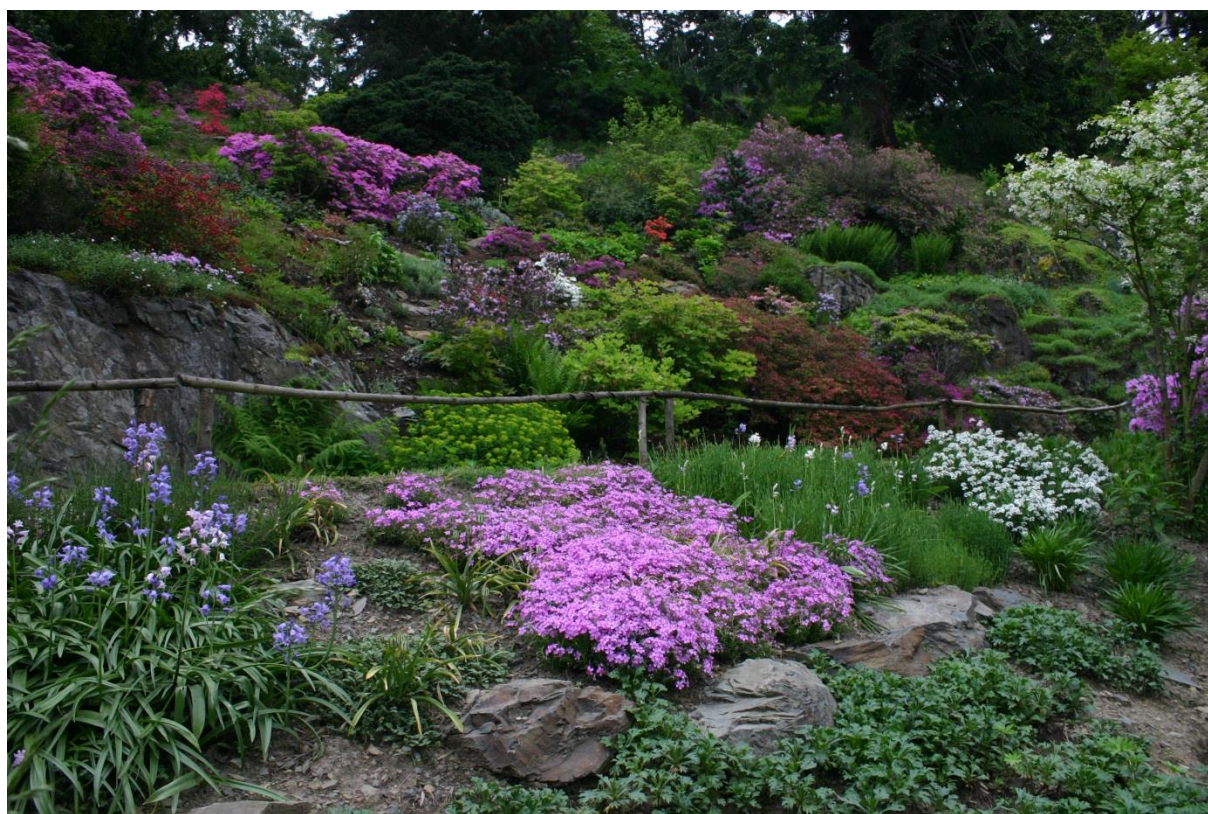
Obr. 65: Nová úprava prostoru vyhlídkové terasy

Obr. 66: Nová úprava břehů potoka Botič

Obr. 67: Nová úprava napájecího kanálu

Obr. 68: Nová úprava v prostoru Alpinum

Obr. 69: Nová úprava v prostoru Alpinum

Obr. 70: Nová úprava v prostoru Alpinum

Obr. 71: Povodeň v červnu 2013

Obr. 72: Povodeň v červnu 2013

Obr. 73: Povodeň v červnu 2013

Obr. 74: Povodeň v červnu 2013

Obr. 75: Povodeň v červnu 2013

Obr. 76: Povodeň v červnu 2013

Obr. 77: Povodeň v červnu 2013

Obr. 78: Povodeň v červnu 2013

Obr. 79: Povodeň v červnu 2013

Obr. 80: Povodeň v červnu 2013

Obr. 81: Povodeň v červnu 2013

Obr. 82: Povodeň v červnu 2013

Obr. 83: Povodeň v červnu 2013

Obr. 84: Povodeň v červnu 2013

Obr. 85: Povodeň v červnu 2013

Obr. 86: Povodeň v červnu 2013

Obr. 87: Partie pod bezpečnostním rybníkem Bořín – stav po povodni v červnu 2013

Obr. 88: Partie pod bezpečnostním rybníkem Bořín – stav po obnově

Obr. 89: Partie pod bezpečnostním rybníkem Bořín – stav po povodni v červnu 2013

Obr. 90: Partie pod bezpečnostním rybníkem Bořín – stav po obnově

Obr. 91: Partie pod bezpečnostním rybníkem Bořín – stav po povodni v červnu 2013

Obr. 92: Partie pod bezpečnostním rybníkem Bořín – stav po obnově